

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesre 4, félévre 2, negyedévre 1 Ft.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 15. szám.

Április hó 12.

Magyar Alleluja

Írta: SCHANDL KÁROLY dr.

Pilátus előtt a farizeusoktól felzúgott tömeg kiáltott az Üdvözítőre, akit előző napokban még virággal és ünnepléssel fogadott ugyanaz a jeruzsálemi tömeg. Pilátus elé került Szent István királysága is a világháború után, mikor a nyugati államok keresztaláíra ítélték az országot, mely századokon át védte keresztény műveltségüket. A magyar nemzetnek nem lehet végzete, hogy kálváriás sorsa örökké tartson s megcsönkítettségében is állandóan Pilátus előtt álljon, mert pártszenvedélyek és személyi érdekek harca szítja az ellentétek tüzeit. Legyünk tisztában vele, hogyha a kilenc millió magyar nem tudja felfüggeszteni a nézeteltérések kicsinyes harcát arra az időre, míg a nemzet igazsága el nem söpri a trianoni ítéletet, akkor a legifjabb magyar nemzedék által oly szépen köszöntött szebb jövő nagyon soká fog késmi.

Külpolitikánk iránya ellen komoly ember nem tehet kifogást. A nagy nemzetek közül azokkal tartjuk a barátságot, amelyek nemzeti erőt és belső egységet mutatnak imponálóan és a keresztény világnézet alapján állanak, szemben azokkal, akik a bosevimussal szövethető szabadkőműves páholyok uralma alatt a belső széttagoltság és pártviszályok folytán lejtőre jutottak. Németország hatalmas piacot nyújt mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk részére. Olaszország teljes szolidaritást vállal velünk minden ellenünk irányuló politikai mozdulatokkal szemben. Az olasz-osztrák-magyar hármasszövetség, melynek alapjait annakidején Bethlen István gróf rakta le, még szorosabbra fűződött az utóbbi években, míg a legutóbbi napokban Gömbös Gyula miniszterelnöknek sikerült a hármasszövetséget külpolitikailag egységre kovácsolni. Majdnem vámközösséggé erősödik a hármasszövetség, melynek kialakulása mutatja legjobban, milyen eredményre vezet a nemzet legjöb erőinek együttműködése. Németország erélyes fellépése, melyet Olaszországnak a szankciós politika elleni állásfoglalása is erősen támogatott, előbb-utóbb új békekonferenciához vezet. A trianoni revízióra irányuló remények újból erősödnek s minden becstelést magyarnak hinnie

kell a revizóban és abban, hogy országunk és néptünk súlyos helyzetét ez gyógvítja meg.

Míg a revízió el nem érkezik és a pilátusi ítéletet a feltámadás nem váltja fel, a trianoni határon belül szenvedélyek és pártviszályok, demagógia és társadalmi ellentétek szítása helyett csak az építőmunkának és egyetértésnek van helye. Tárnyilagosan nem lehet vitatni, hogy a kisgazdák adósságainak rendezése, a hitbizományi kérdés kiemelése a társadalmi ellentétek anyagából, a nemzeti és népcsis birtokpolitika törvényes biztosítása, a mezőgazdasági termények árának emelése, az agrárrollo nyílásának fokozatos

szűkítése, a kispár védelméről való törvényhozási gondoskodás olyan cselekedetek, amelyek részben meglevő bajokat orvosolnak, részben előkészítik a jobb jövő lehetőségeit. Világszerte enyhülőben van a gazdasági helyzet s ha a Gondviselés annyi rossz esztendő után jó termést enged, mezőgazdaságunk a javuló gazdasági helyzet előnyét élvezni fogja. Hogy ez így van, ezt bizonyítja az az új állami költségvetés is.

Né pártpolitikával vesződjünk, hanem a nemzet minden erejét egyesítve, kisembertőlük folytassuk, hogy a trianoni kálváriájának mán hátralevő idejét a legkisebb magyarok is kibírják.

A falusi kisemberek terhein kell könnyíteni, hogy a létminimumra viseljen közterheket. Szorgalmazásunkra a pénzügyminiszter a nagyontalan falusi családok egy szoba-konyhából álló házáinak adómentességét készíti elő. Tárnyalások folynak a földreform során kiosztott földek vételárának esőkéntése tekintetében is. A falu egészségi viszonyait van hivatalosan segíteni — és ép a legszegényebb családokon — a helyi kormányzat tervezete, mellyel kapcsolatban a falusi életviszonyok javítására folynak a munkálalatok minden irányban. Nem lenne azonban eredményes az állam és a közigazgatás legjobb indulatu törekvése sem, ha a falu népének és általában a vidéki magyarságunk az önégyes alapján megindult s immár több évtizedes mozgalma: a szövethetési mozgalom el nem látta hivatását. Szerencsére a falusi szövethetetek erősödése jelentkezik mindenfelé s a fokozatos fejlődés csak erősíti azoknak a hitét, akik biznak a jobb jövőben.

Pilátus előtt eleget volt már ez a nemzet. Külső és belső farizeusok eleget izgatták a népet azok ellen, akik legjobb szándékkal előbbre akarják vinni az ország ügyét. A Gólgota megrázó óráiban szálljon minden tisztességes magyar magába s akik erőt éreznek a nemzet ügyének szolgálatára, találkozzanak Szent István király országának keresztje alatt, hogy összefogásunknak eredményeképp minél előbb felhangozzék a: Magyar Alleluja!

12 millió magyar él a világon

Nagyszámú közönség előtt tartotta meg április 2-án este a Nemzeti Egység Munkaközösségének vitalelőadó estjének sorozatában előadását vitéz Nagy Iván dr. miniszteri titkár. „Hány magyar él a világon?” címmel. Vitéz Nagy Iván bevezető szavaiban utalt arra a hatalmas népi veszteségre, amely Magyarországot a kivándorlás következtében érte. Kimutatta, hogy 1899-től 1913-ig 1,390.525 ember vándorolt ki Magyarországról, akiknek túlnyomó része az Egyesült Államokba ment. Foglalkozott az előadó a magyarság létszáma alakulásának történeti fejlődésével, majd vázolta a magyarság nehéz helyzetét az utóállamokban és ismertette az egyes világreszeken élő magyarok számát, amely szerint a világon több, mint 12 millió magyar él.

A FELTÁMADÁS

Középkori olasz festő munkája után

Tallózás az új költségvetésben

Az alábbiakban bemutatunk néhány személyen *Labinji* Tihamer pénzügyminiszter legutóbbi költségvetési beszédéből. Ime:

„A mezőgazdasági termelvényeinek ársvinonala egy év alatt 20 százalékkal emelkedett. Figyelembe véve az iparcikkek némi olcsóbbodását is, a mezőgazdasági termények piacra hozatalából származó vásárlóerő a múlt év végén 35 százalékkal volt nagyobb, mint egy esztendővel ezelőtt.

A mezőgazdaság kivitele a múlt évben is emelkedett nemcsak mennyiségileg, hanem értékben is, amennyiben a kivitel 15 százalékkal nagyobb árak mellett bonyolódott le.

A mezőgazdaság évi adóssági kamatterhe az 1932. évi 222 millióról 82 millió pengőre, tehát majdnem egyharmadára csökkent.

A magyar nép egészségségi, gazdasági és kulturális megerősítésére előirányzott összeg 3,3 millió pengővel haladja meg az előző esztendét. Ez a többlet a fertőzős népbetegségek elleni védekezésre, a gyermekgondozásra, az általános népégségségi ügyi szervezet kiépítésére, az Alföld fásítására, a mezőgazdasági termelés, a szakoktatás és a népművelés fejlesztésére szolgál.

Hasznos beruházásokra a tavalyi 26 millióval szemben az idén 32 millió pengő fog rendelkezésre állni. Ezenkívül még külön 27 millió pengő szán a kormány közmunkákra. Még pedig 5 millió pengőt öntözésre és csatornázásra, 700.000 pengőt egyéb vízmunkálatokra, 500.000 pengőt ár-

mentesítő társulatoknak, 500.000 pengő tagosítási munkálatokra, 350.000 pengőt a szolnoki gabonatarház bővítésére, 250.000 pengőt hűtőházak építésére, 18,4 millió pengőből pedig a nagy állami közutakat fogják átépíteni.

Az elmúlt három és fél évben nem kevesebb, mint 302 község jutott összesen több, mint 1600 kilométert kivevő köves bekötő-úthoz.

Az Alföld fásítására a két év előtti 228.000 pengő helyett 1.013.000 pengő, az állattenyésztés céljaira a két év előtti 2.252.000 pengő helyett most 3.034.000 pengő, a mezőgazdasági szakoktatás céljaira 1.718.000 pengő helyett 2.429.000 pengő, a mezőgazdasági termények értékesítésének előmozdítására 5.334.000 pengő, tagosításra pedig 1,5 millió pengő fog rendelkezésre állni.

Az állami költségvetésbe felvett összegek kívül az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete tartalékai közül a jövő költségvetési év végéig a kormány mintegy 30–40 millió pengőt fordít beruházásokra.

A közeljövőben egy rendelet kerül a 33-as költségvetés elé, mely a nehéz viszonyok között élő falusi kisemberek régi óhaját fogja teljesíteni. A rendelet ugyanis az egy szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló házak után kivett adók alól mentesíti a kizárólag napszámoló, rokkantságéból vagy községéből élő háztulajdonosokat, valamint azok özvegyeit és árvaát.

nos választások idején. *Festetic* gróf, aki az általános választások idején győzött, nemrég lemondott, de most újra fellépett, így ellenfele is a régi maradt. A különbség a két választás közt az, hogy *Biedermann* Imre báró, a tízezer holdas kisgazdapárti jelölt érdekében most összefogott az egész kisebbség. A virágvasárnap programbeszédén is ott volt és beszédet mondott többek közt *Bethlen István* gróf, *Eckhardt Tibor* s néhány olyan képviselő, akik az általános választások idején a legelősebben szembenálltak egymással.

A választás egyikként április 10-én, vasárnap lesz.

A képviselőház gyászja

A magyar törvényhozás egyik népszerű, köztiszteletnek örvendő tagja: *Turi Béla* pápai prélat, esztergomi kanonok, az esztergomi, előbb ötvenévi választókerület képviselője halt meg április 7-én Fümedben. 61 éves volt, több mint három évtizede munkás tagja a magyar közletnek. A katolikus hitéleti mozgalmak mezején tünd fel, majd szerkesztője lett az *Alkotmány* című napilapnak, amely ma *Nemzeti Újság* címen jelenik meg, annak az utóbbi időben is főmunkatársa s országosan ismert cikkírója volt. Egyik megalapítója és oszlopos tagja volt a keresztény gazdasági és szociális pártnak. Halála pártkülönbség nélkül mély részvételt keltett.

Politikai párba

Gömbös Gyula miniszterelnök és *Eckhardt Tibor* képviselő április 7-én pistolytűpárbajt vívtak. Sérülés nem történt. A párba oka egyik képviselőházi bizottsági ülésen elhangzott sértő kifejezés volt. A felek a párba után nem békültek ki.

Kilépés a Független Kisgazdapártból

Ulain Ferenc dr., az *Eckhardt Tibor* elnökelete alatt álló kisgazdapárt egyik legtekintélyesebb tagja, kilépett a pártból, amelynek egyik meg-

alapítója volt. A kilépés oka az, hogy *Ulain* elkedvetlenülítette a párt vezetőinek újabb politikai szereplését. *Eckhardt Tibor*, aki régebben *Gömbös* Gyulával egy pártban volt, újabban olyanokkal szövetkezett a miniszterelnökkel folytatott politikai harcban, akikről nem csak elvi ellentét, de világnézeti különbségek is elválasztják néhai *Gaal* Gaszton pártját, a kisgazdapártot.

FALUSZÖVETSÉG

A Zalabéri Faluszövetség április 10-én, Húsvét hétfőjén, zászliöntésű ünnepséget rendez.

Az Orosháza Monori Gazdákör Junius 10-én díszközgyűlést tart, amelynek keretében *Bulla Sándor* dr. községi főjegyzőnek és *Bakó József* állami tanítóknak átadják a Szövetség által adományozott elismerő oklevelet. Az ünnepséget tanulatotagsággal és lodijázzal kötik össze.

Pestvármegye alispánja április 10-én kelt írártában tudomást vette a Falu-Gazdaszövetség pászmezejű helyi szervezeteinek megalakulását.

Falunap Egerszalón. A Falu-Gazdaszövetség központja április 10-én, vasárnap falunapot rendez Egerszalón hevesmezejei községben.

A spanyol köztársasági elnököt elmozdították tisztségéből

A spanyol parlamentben az elmúlt héten olyan határozatot hoztak, ami nagyon ritkán fordult elő eddig a köztársaságok életében. A képviselőház élt törvényadta jogával és határozatlag elmozdította *Zamorát*, az elnökség elnökét, az előbbi tisztségétől. A képviselőház elnöke vette át ideiglenesen az elnök jogkörét, de *Zamora* nem nyugszik bele a képviselőház többségének határozatába és azt megfélembrezi a spanyol közigazgatási bírósághoz. A spanyolországi események irányfórára közelekvőül a Moszkvából kiutított bolszevista propaganda, amely mindent elkövet, hogy fokozza a belpolitikai zavarokat Spanyolországban.

A francia „béke” elfogadhatatlan

Amint előrelátható volt, Franciaország ismét merev jogi álláspontot helyezkedett a német ajánlatlathoz szemben és nyilvánosságra hozott békejavaslatra erős módosításokra szorult, míg azt Németország elfogadhatja.

Flandin külügyminiszter békejavaslatát egyetlen olyan legalább is elméleti pontja van, amely kielégítheti Németországot. A francia jegyző első pontja ugyanis mind elvi tétele állítja fel a szerződés hatalmak teljes egyenjóságát. De a következőkben már vitába bocsátkozik Franciaország a német állásponttal és még most is a Rajna-övezet megszállásának jogtalanságát hangsúlyozta. A német javaslatnak a megmegtámadási szerződések megkötésére vonatkozó részét Franciaország nem hajlandó olyannak elismerni, amely alkalmas volna az európai béke biztosítására és a maga részéről az biztosítástól hatalmak kölcsönös segítségnyújtási megállapodást tartja megfélemlenek. Miután azonban Franciaország véleménye szerint egy ilyen, az egész Európára vonatkozó szerződési szervezete nem lehet eléggé gyors és így szükség esetén nem nyújthat időben segítséget, az ország hatalmakra vonatkozó kölcsönös segítségnyújtási megállapodáson kívül ugynevezett regionális szerződések megkötését is szükségesnek tartja,

7760 vagón búzát vesz át Ausztria

Ausztria — mint tudvalevő — a vele kötött szerződés értelmében előre megszabott áron átveszi mezőgazdasági termékeink, elsősorban búzánk egy részét. Nemrégiben bizonyos fennakadás támadt az Ausztria fele irányuló kivitelünkben, ezért a két állam kormányza bizottságokat küldött ki, melyek előbb Bécsben, majd Budapesten tárgyaltak. A tárgyalások e héten szerencsésen befejeződtek. Kész a megegyezés, amely szerint Ausztria négy hónapon belül újabb 7760 vagón búzát vesz át és ezzel teljesíti a római egyezményben vállalt másfél millió mássa busa átvetelére vonatkozó kötelezettségét.

Banditák felrobbantottak egy vonatot

Matuska Szilveszter bitorbágyi rémtettéhez hasonlóan a borzalmas bűncselekmény, amelyet április 7-én *Caso del Macho* mexikói város közelében banditák elkövettek. A banditák dinamittal felrobbantották a Veracruzból Mexikó Citybe haladó személyvonatot. A merénylő egy szakembert fölött átvetve vasuti hidon követték el a s vonat mozdonya, postakocsija, továbbá két Pullmann-kocsija a tizemeres mélységbe zuhant.

Közel száz ember pusztult el. A szomszédos városokból több segélyvonat érkezett a szörnyű rémtett színhelyére. A vasutrobbantás banditákat kalomni csoportok vették üldözőbe.

20.000 P-1 kaptak a csongrádi fagykárosultak

Daványi Kálmán földművelésügyi miniszter a csongrádmezejei fagy- és jégkárosultak szőlősgazdák és gyümölcsstermelők megsegítésére 20.000 pengőt utalt át *Kozma György* főispánhoz. Ebből az összegből az öt holdon állni gazdák kamatmentes kölcsönt kaptak. A kölcsönöket december végén kell visszafizetni.

BELPOLITIKA

A törvényhozás szünete

A nagyhét alatt szünetelt a törvényhozás mind a két házának ülései, a politikai élet azonban korántsem szünetelt s áttérleődött a vidékre. A honatyák a nagy ünnepek használatát fel alkalmul a választókkal való közvetlen érintkezésre. A képviselőház munkájáról a legutóbbi időkig beszámoltunk, mindössze annyit kell megemlítenünk, hogy a Ház külügyi bizottságának április 2-án tartott ülésén *Kánya Kálmán* külügyminiszter beszámolója alapján a bizottság tagjai pártkülönbség nélkül helyeslelő széklet tudomásul a Rómában megkötött szerződéseket.

A pomázi választás

A pomázi választókerületben április 10-2-án éjfélkorán ért véget az időkori képviselőválasztás. Az eredmény az, hogy a Nemzeti Egység Pártjának jelöltjét, *Ember Sándort* 942 szöbbséggel megválasztották. Ellenfele *Griger Miklós*, a legitimista párt vezére és *Szálasi* Ferenc voltak.

A felsőház új házszabályai

A törvényhozás felsőháza véglegesen kidolgozta házszabályait, amely tárgyalásának rendezt írtja elő. Az új házszabályokat a felsőház április 2-iki ülésén tárgyalta és elfogadták el. Ezen az ülésen egyikként a csendőrség és vendéglátás betelepítéséről, a tüzrendészet újabb szabályozásáról és a hatóság orvosok állomásátára vonatkozó törvényjavaslatokat is elfogadták.

A szigetvári választás

A politika egyik legtöbb szóbeszédre alkalmas nyugvó eseménye a szigetvári kerületben folyó választási küzdelem. *Festetic* Domokos gróf és *Biedermann* Imre báró állanak szemben egymással, úgy, mint az általa-

Háborút vagy békét hoz-e a legközelebbi jövő?

Talán a nagy háború óta nem volt olyan feszült és mozgalmas Európa külpolitikai világa, mint az idej. Súlyosabbnál-súlyosabb kérdések várnak megoldásra és Európa felelős államférfiai éjt-napot egybetevő dolgoznak, hogy a fenyegető, új háború rémét elűzzék Európa egeről. Biznünk kell az államférfiak felelősségérzetében és hinnünk kell abban, hogy a felmerült súlyos kérdéseket megoldják és kivetküz Európa népeit abból az utvesztőből, amelyben jelenleg van.

Az év az olasz-abesszin háborúval kezdődött. Olaszország fegyverrel akarta elvágni ezt a régóta vajdú, sokat tárgyalt és még mindig meg nem oldott gordiusi csomót. A Vasárnap olvasói talán emlékeznek még rá, hogy már akkor is azt irtuk, hogy

az olasz-abesszin háború minden diplomáciai feszültség ellenére is Olaszországnak és a Népus birodalmának elintéznivalója marad és nem lesz befejező európai összekötés.

Az 1936-os év eleje a nagyhatalmaknak az abesszin kérdés körül lefolytatott tárgyalásaival és tanácskozásával telt el. S hogy ebből a kérdésből nem robbant ki európai összekötés, az talán Franciaország és elsősorban Franciaország dék miniszterelnökeinek: Flaudinnek az érdeme, aki minden erejével azon volt, hogy a szöveg ellenében állás angol és olasz álláspontok között átírdáló megoldást találjon. Kétségen kívül Franciaország határozottságát dicséri az, hogy a Népusvetség nem rendelt el újabb megtorló intézkedéseket Olaszország ellen, hogy nem határozták el a köolajbeviteli tilalmat, ami valószínűleg kipattanotta volna az európai háborút is. De Franciaország és Olaszország barátságos viszonya, továbbá Franciaország fáradhatatlan közvetítő munkája, lassanként mégis megnyitotta az Anglia és Olaszország között fennálló feszültséget.

De talán mégsem sikerült volna megoldani ezt a kérdést, ha közbe nem jön egy olyan külpolitikai esemény, amely lényegesen közelebből érintette az európai nagyhatalmakat, mint az olasz-abesszin konfliktus.

Németország néhány héttel ezelőtt felmondta a versaillesi békeszerződésnek a rajnai katonamentes övezetre vonatkozó cikkelyeit, valamint a locarnói egyezményt és bevont a Rajna-vidékre.

Most egyszerre megváltozott az európai nagyhatalmak szerepe a külpolitikai tárgyalások vitelében. Az olasz-abesszin kérdésben Anglia volt az, amelyik szigorú jogi álláspontra helyezkedett és a népusvetség alapokmányi következtében szigorú megtorlásokat követelt Olaszország ellen. Ebben a kérdésben Franciaország váltotta a követítő szerepét. A Rajna-övezet megszállása azonban Franciaországot érintette közelebből. Ha figyelemmel kísérjük a háború utáni évek külpolitikai kialakulását, akkor azt látjuk, hogy Franciaország minden lépésével Német-

ország ellen akarta biztosítani magát. Minden külpolitikai tárgyalásnak, megállapodásnak és intézkedésnek csak egy célja volt, hogy lehetővé tegyen, vagy legalább is megnehezítsen egy Franciaország ellen irányuló német támadást.

Misem természetesebb tehát, hogy a német lépésre Franciaország a legerélyesebben válaszolt. Azonnali nagy csapatokat vezényelték a német határ felé és Franciaország arra akarta rávenni a locarnói szerződést aláíró hatalmakat, hogy azonnal megtorló intézkedéseket fogantossanak Németország ellen. És most Anglia vette át azt a szerepet, amelyet Franciaország az olasz-abesszin ügyben játszott: közvetlenül kezdett az egyúddal homlokegyenest ellenkező német és francia álláspont között.

Az ügy még korántsem tekinthető elintézettnek, de ugylászik, hogy Anglia politikuskainak józansága és az angol kormány határozott álláspontja eredményt hozhat. Hitler Adolf birodalmi vezérének legutóbb Londonban átadott jegyzéke, amely ismételt hangsúlyozza azt, hogy Németország nem akar háborút és minden erejével azon lesz, hogy az európai béke nagy műven együtt dolgozzék a többi európai nagyhatalommal és az a valóban méltányos ajánlat, amit az európai béke biztosítására Hitler az angol kormány elé terjesztett,

azt az alapos reményt keltheti fel, hogy ez a francia-német párbaj sem fogja felborítani Európá egyensúlyát.

A helyzet egyelőre az, hogy Anglia

méltányos tárgyalási alappal tekint Hitler ajánlatát. Franciaország még nem fogadta el ezt az ajánlatot s újabb tárgyalások vannak készülben. Franciaország idegeskedik, a saját biztonságát félti és koznapi nyelven szólva azt szeretné, ha Németországot és talán minden német férfit guszakötőnek, nehogy bárkinek is eszébe jusson Németországban Franciaország ellen valami lépést tervezni.

A német népet azonban erre a szerepre már nem lehet felhasználni. Hitler és a legutóbb megtartott március 29-iki népusválasz eredménye azt mutatja, hogy az egész német nép ragaszkodik Németország szabadságának és teljes egyenjóságának elismeréséhez és csak akkor hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni, ha mint egyenjogú felek tárgyalhatnak.

A sok háború veszélyt rejtő külpolitikai tárgyalás között

valóságos felüdülés Olaszország, Magyarország és Ausztria vezető államférfiainak római tanácskozása és megegyezése.

Végre egy olyan külpolitikai értekezlet, amely nem rejt háború veszélyt magában, sőt ellenkezőleg, arról szól, hogy három, egymással eddig is barátságos viszonyban lévő állam, barátságos gazdasági, politikai és kulturális együttműködését még jobban kimélyítse. Az egész európai sajtó egyöntetűen hangsúlyozza a római egyezmény fontosságát. Kiemeli, hogy Kelet- és Közép-európa zavaros politikai életében rendkívül fontos a figyelemreméltó államsoportot képez Olaszország,

Meghűlés?

ASPIRIN segít!

Magyar nyelvű receptek a „Bayer” kereszttel együtt minden tablettn látható!

Gyógyszerhárszobákban kapható! Utánzókat elutasítjuk!

Magyarország és Ausztria és — amint azt a francia sajtó hangsúlyozza — a kisantanttal szemben, most egy másik, éppen annyira szilárd, de az olasz nagyhatalom részvételétől folytan súlyosabbnak nevezhető olyan államsoport alakul Keleuropában, amely ennek a földterületnek a biztonságát és nyugalmát biztosítani is tudja.

Mert he felejtjük el, hogy ha a római tárgyalások nem is rejtették a háború veszélyét magukban, mégis az európai béke szolgálatában folytak le, hiszen a kisantant állandó izgága magatartása mellett csak három ország ilyen szoros és megértő együttműködése biztosíthatja azt, hogy a háború szikrája Keleuropában sem fog kirobbanni.

Revíziót követel Sir Robert Gower

Sir Robert Gower, az angol képviselőhöznek Magyarország és többször megfordult nagykövetele tájja, választókerületében, Gülinghamben nagyszabású beszédet mondott, amelyben részletesen áttekintette a világpolitikai helyzetet.

— A háború utáni szerződéseket erőszaklakk megszerítették a legyőzöttek! — mondotta többek közt. — Ezeket a szerződéseket már régóta felül kellett volna vizsgálni. Addig nem lehet béke Európában, míg bizonyos nemzetek úgy bálnak más nemzetekkel, mintha vásott gyermekek volnának. Az angol közvélemény meggyőződését fejezem ki azzal a követéssel, hogy engedjék meg Magyarország és Ausztriának, hogy haldéktalanul fejleszthessék hadsergüket. Alig lehet súlyosabb meg-

alázítás szabad népek számára, minthogy megtagadják tőlük az önvédelem eszközeit és állig felfegyverkezett szomszédai kénye-kedvének szolgálatjára ik őket.

— Sürgősen szükséges továbbá a trianoni szerződés területi határményainak módosítása, hogy Magyarország visszakapja azokat az egykori területeit, amelyek lényegileg az övé. Magyarország feldarabolása mesteréges és erőszaklont intézkedés volt és a mesterkélrt tákolmányok soha-sem tartósak. Magyarország a legmelegebb elismerést érdemli azért az önmegtartóztatásért és türelmért, amelyet a legulslyosabb megpróbáltatások alatt tanúsított és a bizalom, amelyet a világ igazság- és becsület-érzésébe vetett, idővel igazolást fog nyerni.

Olasz diadal! Az utolsó abesszin sereg is megsemmisült

Az olasz hadsergeknek az Asiangi-tó mellett aratott győzleme megadta a kegyelmedőfött az abesszin haderőnek. Amint azt a Vasárnap legutóbbi számában már megírta, a népus kétségbeesett kísérletre szánta el magát és az Asiangi-tó mellett megmaradt seregével támadásra készült az olaszok ellen. Badoagio tábornagy hadserge azonban végre fojtotta ezt a kísérletet és az abesszin haderőt — amelyeknek sorában ott volt a népus seregének legjobban felszerelt és ki-

képzett része: a császári gárda is — teljesen megsemmisítette. A népus — az európai sajtó értesülései szerint — álrühában menekült el a harc-teréről, mert a saját felbőszült emberei is életére törtek. Az abesszinek rendetlen futásban kerestek menedéket, az olasz haderők azonban — különösen az olasz repülők — állandón nyomonkban maradtak és tovább pusztították a menekülő abesszin csapatokat.

Badoagio tábornagy kijelentése sze-

rint tárgyalogosan meg kell állapítani, hogy

ezzel a vereséggel a népus utolsó számottevő serege pusztult el s most már semmi sem áll a végső győzelem útjában.

Az olasz repülők már az abesszin főváros: Adis Ababa repülőterét bombázzák és minden valószínűség szerint az abesszinek ellenállása teljesen megtört. A Népusvetség 13-as bizottságát április 13-ára már össze is hívták, hogy az olaszok és az abesszinek béketárgyalásait közvetítsék.

Győzött a magyar futball Bécsben

A magyar-osztrák válogatott mérkőzést évről-évre aggodalom előzi meg. Az egész kontinen megszokta már, hogy az osztrák válogatottakat a „Wundermannschaft”-nak, magyarul csodalegényeknek hívja. Az elnevezés a derek osztrák futballisták valóban rá is szolgáltak, s bizony majdnem egy évtizede múlt már, hogy a mi válogatottaink győzelem nélkül tértek haza a bécsi Hohe Warte parkból. Az április 5-iki válogatott mérkőzés azonban óriási meglepetést hozott: a magyar csapat az osztrákokt 5:3-ra lehengette. Külön érdekessége a világraszóló győzelemnek, hogy a mérkőzés francia bíró vezette s hogy a magyar csapatban három új, fiatal válogatott is szerepelt: Sas, Kállai és Futó. A meccset 50.000 ember nézte végig s a győzelem után melegen ünnepelte a magyar csapat megérdemelt győzelmét. A fiatal magyarok pedig büszkeségétl kipirult arccal néztek, mint lenne a piros-fehérvörös zászló a bécsi archocon... Ez a győzelem, hozzáértők szerint, a magyar futballjétek új megerősödését fogja jelenteni.

Olcsó kerítés

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

Kapható minden boltban.

Gyár: Budapest, VII., Kerepesi-út 56/27.

A kisanant ellenzi az új osztrák véderőtörvényt

Az osztrák hivatalos lap április 2-iki száma közli a kormány által benyújtott és a szövetségi gyűlés által elfogadott **véderőtörvény életbe lépését**. Az osztrák sajtó történelmi jelentőségűnek nevezi a kormány lépését, de az osztrák lapokon kívül az egész európai sajtó élénken foglalkozik ezzel a végzéssel. *London, Róma és Berlin* mértékadó lapjai félre nem ismerhetők földrajlatul kezelik ezt az ügyet, a **kisanant államainak** lapjai azonban félreverik a harangokat és tiltakoznak az ellen, hogy Ausztria is arra az útra lépjen, amelyet Németország követ és befejezett tények élé állítsa az európai hatalmakat. A *cech, román és szerb lapok* a sanda mészáros módján kihaszalják ezt az alkalmat is arra, hogy — *Magyarországot fenyegetésnek* meg, Valamennyien megakasztják ugyan, hogy a magyar kormány nem kívánja az osztrák példát követni, de mégis hangsúlyozzák, hogy *Magyarországgal szemben a kisanant hasonló esetben nem elégednek meg egyszerű tiltakozással*.

A kisanant államai Bécsben tartozóköveti április 6-án tiltakozó jegyzéket nyújtottak át *Berger-Waldenegg* osztrák külügyminiszternek s hir szerint a jegyzékben azt is közlik, hogy az osztrák lépest, mely a békeszerződés megszegését jelenti, a *Népszövetség elé terjesztik*. Osztrák külpolitikai körökben úgy tudják, hogy az osztrák kormány egyáltalában nem szándékozik válaszolni a tiltakozó jegyzékekre.

A kisanant államai Bécsben tartozóköveti április 6-án tiltakozó jegyzéket nyújtottak át *Berger-Waldenegg* osztrák külügyminiszternek s hir szerint a jegyzékben azt is közlik, hogy az osztrák lépest, mely a békeszerződés megszegését jelenti, a *Népszövetség elé terjesztik*. Osztrák külpolitikai körökben úgy tudják, hogy az osztrák kormány egyáltalában nem szándékozik válaszolni a tiltakozó jegyzékekre.

de egyben módot kell nyújtani arra is, hogy a **község élén álló jegyzői mentesítésük mindazoktól a közigazgatási feladatoktól, amelyekkel az állam terhelni meg őket.** A nép választott embere maradjon meg tulajdon részben a népé, de egyben gyakoroljon felelősséget a közigazgatás minden ágának a menetére, és adjanak neki ehhez hatáskört is.

A mélyszántó előadásához igen sokan szótak hozzá. Így *Schmidl* Károly dr. örömet fejezte ki afelől, hogy ez a jelentős kérdés; a falvak közigazgatásának a haladó kör szemében való átalakítása napirendre került. Nézte szerint a falu igazi lélekét meg mitalálni.

A falu szunyadó erőit kell felébrésztelni s munkába állítani.

Azt az utat, amit az előadó megjelölt, helyesnek tartja s biztosítja az ügy iránt érdeklődőket egy képviselőtárs, mint pedig a *Falvusztogatás* részéről a legmesszebbmenő támogatásról, amikor a felvetett kérdése megoldásra kerülnek.

Az első vitailés *Köncz János dr.* zárószavaival ért véget.

Meg kell akadályozni a műjég megdrágulását

Az ideai szokatlanul enyhe tél következtében hetek óta sokat foglalkoztatja a tejtermelő gazdákat, de a főváros illetékes tényleg azt is a *nyári felállítás kérdése*. Az idén ugyanis az történt, hogy a tejtermelő gazdák jégtermelési üresen maradtak, mert a téli hónapok folyamán alig volt egy-kétféle olyan nap, amikor természetes jéget lehetett gyűjteni és a tavaszi hónapok közelévelét egyre nagyobb gondot okoz a tej felállításának kérdése. A nagyobb tejtermelő gazdaságok előre láthatóan kénytelenek lesznek *műjéget* beszerezni és a fővárosi felállításában is döntő szerephez jutnak a műjéggyárak.

Magyarország évi jégükséglete körülbelül 4 millió mázsa, ebből 1.5 —1.8 millió mázsát maga Budapest használ fel. Az egész jégüzletszektnek normális esztendőben körülbelül 30 százalékat természetes jégből fedezték és a természetes jég piacra kerülése mindenkor jótékonyan befolyásolta a műjég árát, az idén azonban a természetes jég versenye a készletek hiánya miatt kiesik. A tejtermelő gazdák részéről mozgalom indult meg, hogy a *tej hűtéséhez szükséges jéget* olyan áron szerezhessek be a gazdák, amely nem *drágítja meg a tejtermelést*. A jéghiány kérdése élénken foglalkoztatja a fővárost is és lépések történtek abban az irányban, hogy az *idén a kormány rendelteti uton akadályozza meg a műjég árának nagyobb mértékben való felemelését*.

Ötvenszázalékos utazási kedvezmény a Nemzetközi Vásárra. A május 8-án megnyíló *Budapesti Nemzetközi Vásár* ez évben egymástól eltérő időpontokhoz kötött utazási kedvezményt nyújt a belföldi, illetve külföldi látogatóknak. A belföldi közönség, amennyiben május 2. és 18. között utazik *vásárra utazással Budapestre*, a felutazásnál *váltott teljes árú jegy felmutatása ellenében május 8-tól 24-ig díjmentesen utazhat vissza az eredeti kiindulási állomásra*. A külföldi közönséggel ezzel szemben egy teljes hónapra szóló *felárú-jegykedvezményt* élvez, amely a *vásárgazdálkodás* alapján *április 28-tól május 18-ig, illetve visszautazásra néve május 8-tól 28-ig érvényes*. A külföldi látogatók az 50 százalékos magyar utazási kedvezményt az ország területén való *utazásra is használhatják*.

Tagosítsunk!

A *Vasárnap* legutóbbi számában megvitettük a **tagosítás** kérdését. Megirtuk, hogy a falu népe a mai időknek megfelelően csak akkor tud gazdálkodni, ha széles elaprózott földjét nagyobb taggá alakítja át.

Hogyan lehet ezt megtenni? Az egyetlen megoldás a tagosítás.

A gazdasági és szociális indokok felsorakoztatása után, amikor kimutattuk, hogy a földművesember érdekében a tagosítás, leközljük az eljárás módjait is.

Legelső kérdés az, hogy ki **kérheti a tagosítást?** — Minden földtulajonos, akinek bármily kicsi földterülete van a községben.

Hová kell fordulni? — A kérelmet a községi előjáróság útján a földművelésügyi minisztériumba kell benyújtani.

Mit kell mellékelni? — 1. A kérelmező teleknyvi kivonatát; 2. községi bizonyítványt arról, hogy a terület, amely a névén van, tényleg az övé; 3. biztosítékul le kell tenni 100 pengőt, amelyből az állam semmit sem von le. Abban az esetben, ha a tagosítást nem rendeli el a minisztérium, úgy az óvadékul letett pénzt a kérelmező teljes egészében visszakapja; 4. a földművelésügyi miniszterhez beadandó kérelmet a községi előjáróságnak vagy a közigyőzőnek kell hitlesíteni.

Ha a földművelésügyi miniszter elrendeli a tagosítást, a törvény értelmében a munkálatokat **két esztendő alatt** be kell fejezni. Az elhelyezkedésre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a *csoportérdekeltségek maguk választhatják ki a területet*.

Amikor hangsúlyoztuk a tagosítás fontosságát és szükségességét a falusi kisémberek szempontjából, ugyanakkor reá kell mutatnunk arra is, hogy miért ellenzik az érdekeltek egy tagosítást. *Egyszerűen nem akarják*. Ha megkérdezzük őket, a felelet mindig egyforma. Egyrészt *csok pénzbe kerül, másrészt pedig mindenki ragaszkodik a sajátjához*. Azt is szokták mondani a tagosítás ellenzői, hogyha egy tagban van a föld, akkor mind elveri a jég; míg ha többfélre van, akkor egyik-másik darab megmenekül. A legfontosabb érv azonban az, hogy sokba kerül és a mai jövedelmi viszonyok mellett a kisgazda nem bírja el. Erre a kifogásra azt feleljük, hogy míg 1925-ben egy kat. hold tagosítása 13 pengő volt, ma már *csak 10 pengő*. Ennek 20 százaléka viseli az állam; a fennmaradó 80 százalékat *pedig a tagosítás befejezése után kamatmentesen öt évi egyenlő részletben kell megfizetni*.

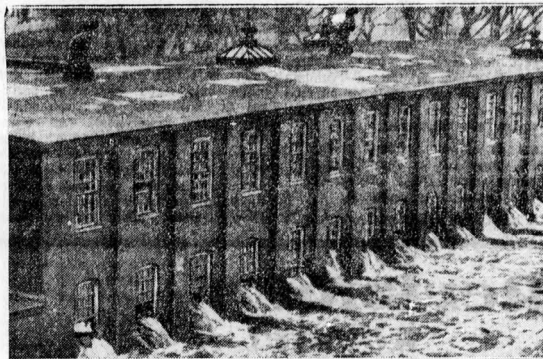
A tagosítás szükségességét alátámasztja az is, hogy ma olyan idők járnak, amikor a magyar buzára ujra szüksége lesz a világnak. Európa gazdasági figyelmé ismét felénk fordul, mert a *bánkuti buza* a

legutóbbi angol világversenyben sikértartalomban leverte híres ellenfeleit: a kanadai Manitóbát. Keresik a lisztünket, mert finomabb és drágább, akkor a falvak józan földművesnépek elcsendü közelessége, hogy segítsen saját magán és fordítsa hátát a régi csapásnak. A mi apáink idejében jó volt, a ma elavult. Lassankint át kell térni arra az okos gazdálkodásra, amely a ma-

gyar ugarból kikényszeríti mindazt, amire a családunk, a falunk, a nemzetnek megélhetése szempontjából szüksége van.

Induljon meg tehát a tagosítás a magyar falvakban, mert a nehéz, megpróbáltatásteli idők akkor talán könnyebben kijövődik. A falu népének ebben a törekvésében segítségére van a földművelési kormány is, mert a *font ismertettét, rendeletét nagymértékben megkönnyítette a tagosítás kérdését*. A magyar földművesnépek tehát el kell indulni ezen az uton, még ha áldozatokkal is jár.

Szekeres László

Kép az amerikai árvíz rombolásáról Worcesterben a víz teljesen elöntött egy garábjelöltet és a szennyes víz a garaj ablakain keresztül ömlik ki.

A választott tisztviselő maradjon a népé!

Röviden jelentettük már, hogy április hó 2-án széleskörű érdeklődésre számot tartó eszmecsere kezdődött meg a *Falvusztogatás* tanácskozó tervében. A *Községi és Körszervezők Országos Egyesülete* hívta oda össze tagjait s mindazokat, akik a községek jövő gazdasági, társadalmi és erkölcsi fejlődését szívukban viselik, hogy sorozatos gyűléseken megbeszéljék mindazokat a tennivalókat, amik *külömbösen közigazgatási szempontból szükségesek a községfejlesztés eredményességére* érdekében.

Ismeretes, hogy a községi közigazgatást az 1886. évi XXII. törvényekik négyezvezt *községi törvény szabályozta*. Erről a törvényekikről maguk a törvény végrehajtói, a közigazgatási szakemberek alapították meg s állapították meg szint nap-nap után, hogy

teljesen elavult s céljának többé nem tud kellőképpen megfelelni.

Ötven év vihára valósággal foszlányokra tépte ezt a törvényt, hiába toldozták-foltozták, amivel talán még inkább rontanak rajta. Nincs más segítség, mint új községi törvény alkotása. Olyan törvényt kell hozni, amely figyelembe veszi a községi élet-

ben felszázad óta történt változásokat: a világháború, a forradalmak nagy átalakító erejét a gazdasági és társadalmi életre, a rohanó időt, amelynek sodrába belekerült a falu is, amiről egy darab ideig csaknem teljesen megfeledkeztek, de amiről ma kénytelen-kelletlen minden tennyező megállapítja, hogy *legbiztosabb alapja az új országépítésnek és nélkülözhetetlen eszköze egy új, boldogabb Magyarország megteremtésének*.

Mi tehát a tennivaló különösen közigazgatási téren? Erről kezdődött a vitaközös és szóbanforgó gyűlésen, amelyen *Köncz János dr.* csepelei főjegyző, az egyesület elnöke elnökölt, az előadói tisztet pedig *vitéz Főrhéncz Sándor* aszói főjegyző töltötte be.

Főrhéncz Sándor dr. nagy figyelemmel hallgattok előadói beszédében abból indult ki, hogy

legelőbb teendőnek tartja a községekben a *küzbizség, egymásrautaltság érzésén alapuló szellemi felkötést*.

Ennek legcélravezetőbb útja, ha sorra megvalósítjuk a falvak anyagi és szellemi gondozására alkalmas szervezeteket, a *népházat, a szövetkezeti börtöt, a gazdakört, a gyver-*

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerező

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

426 pénzüintézetet tart számon a PK

Magyarország legnagyobb hitel-szervezete, az ország minden számotvevő fővárosi és vidéki pénzüintézetét együttes Pénzüintézetű Központ április hó 2-án tartotta Keresztes-Fischer Ferenc dr. ny. belügyminiszter elnökelete alatt ideai rendezés évi közgyűlését. A közgyűlés előbb kegyelettel áldozott Korányi Frigyes báró emlékének, majd tárgyalta és elfogadta a Posch Gyula vezérigazgató által előterjesztett igazgatósági jelentést.

Az első, ami a jelentésben feltűnik az, hogy a Központ kötelekébe tartozó pénzüintézetek alapitokái 6.6 millió pengővel emelkedtek. A takarékl- és folyószámla-betétkénl vizsont 66.7 millió pengő az emelkedés. Az év végén a betétek összege 1501.1 millió pengőt (másfél milliárdot) tett ki. Ebből 1230.4 millió a fővárosi, 271 millió pengő pedig a vidéki pénzüintézeteknél volt elhelyezve.

Az 1933/34. években pangás volt a betétek terén, 1931-ben pedig határozott visszaesés. A jelentés a mult évi töké- és betétszaporodást maga is szerénynek mondja, de azért e körülményből és a pénzüintézetek életében tapasztalható egyéb jelenségekből máris meg lehet állapítani a gazdasági helyzet bizonyos mértékű javu-

lását.

Nem érdekelten a jelentésnek az a része sem, amely beszámol a Központ összetételéről. A P. K. kötelekébe 1935. év végén 426 pénzüintézet tartozott. Ebből 48 budapesti és 378 vidéki. Ezek a pénzüintézetek nem egyformák, amennyiben alapitokjók, forgalmuk nagysága szerint osztályozva vannak. Az I. osztályba (kuriába) 16 budapesti, a II. kuriába 5 budapesti, a III. kuriába 27 budapesti és 378 vidéki intézet tartozik. Az első kuria tagjai 41.300, a II. kuriába tartozók 7987 üzletrészt, a III. kuriába tartozó budapesti intézetek 7381 üzletrészt, a vidéki pénzüintézetek viszont 87.700 üzletrészt jegyeztek és fizettek be a Pénzüintézet Központnál alapítóknak. A Központ az elmúlt évben 1.559.024 pengő tiszta nyereséget ért el, amiből az üzletrészekre 4 százalékos osztalékot ad. A Pénzüintézet Központnak tagja az Országos Központi Hitelszövetkezet is és mint ilyen képviselve van ugy az igazgatóságban, mint a felügyelőbizottságban. A folyó évi közgyűlés a felügyelőbizottság új tagjaul választotta be Kovács János kinestári főtanácsost, az OKH ügyvezető igazgatóját.

„Csikóiskola“

Szentmargita-pusztán

Naponta 24 kilométert vágatnak a növendékek árkon-bokron keresztül

Cs. Péterffy Józsefnek a „Debrecezen“ című újságából ritka érdekes-szerű közleményét olvastam egy eddig soha nem hallott „csikóiskoláról“, illetőleg „csikótorna-kertről.“ A tudósítás szerint Magyarországon teljesen új ez a „csikó-iskola“, de minden valószínűség szerint az egész világon sincsen párja. A „csikótornakert“ gondolatát kismányai Miesky Emil alezredes, a debreceni ménlepet parancsnoka gondolta ki és irányítja.

Az egri főkapitán Szentmargita-pusztánra valóitották meg, ahol a „csikóiskolát“ Bóta Jenő uradalmi intéző vezeti. Fajtakiválasztás, takarmányozás, iskoláztatás, törzskönyvezés, stb., minden a tanrend megvalósításához tartoznak. A csikótornakertben a növendékek külön osztályokban, évfjárt szerint csoportosítottak. Az első osztályban a választottak, másodikban a 2-3 évesek, a harmadikban 1-2 éves méncsikók járnak, azaz, hogy inkább futnak, vágatnak...

Az iskola tornaterme, mintegy 10

még nem késő!
vásárolja meg
vetőmag
szükségletét
Hauthner-nél

katasztrális holdnyi, tojásdad alaku, fehérre meszelt akácodoronokkal kerített terület. Párhuzamosan belül második, harmadik elkerített, közepén zárt területre is van, két egymással elválasztott szabad uttal. A belsőt semmi akadály nincsen, a külsőt azonban, mely vizes árok, távolabb vesszőövény, majd tovább jókora mesterséges domb metszik. Egyegy ilyen tojásdad körnek a hossza körülbelül 700-800 méter. A darutollas, karikásostoros, merevszervű csikósok elsőnek az akadály nélküli belső körbe terelik a növendékkénteket; de a korlát olyan megszerkesztésű, hogy egyik körből könnyű az átváltás a másikba. S ebben a két korlátközben naponta 2 fokban 24 kilométert kell szaladni minden „csikó-tornatanulónak“. Vágásban rugtatnak át árkon, dombon, minden akadályon és e patkolatlan lábúak közül a szikes, csuszós sárban egyik sem esik el; mert minden izmuk, csontjuk, olyanná fejlődik, mint az acél. Az osztályonként adagolt lucerna, kukorica, zabtakarmányt tehát méltán megérdemlik. Tavaszról őszig így kint a szabadban, a legelőn élnek. Az eső, a fergeteg elől pedig a nyitott felszerben húzódnak meg. A vakarót, keféit itt nem öseirik, számacsutalóks ellenben minden héten van. A patavizsgálat, ápolást és szükség szerinti alakítást állandóan munkálják. A pompásan fejlett csikók aztán mindig vigak, sem a rossz, sem a hosszú uton nem fáradnak ki. Két legértékesebb részek: a láb és a tüdő, ugyanis elsősorban fejlődik. A Szentmargita-pusztai csikóiskolában ennél fogva betegség, elhullás sincsen!

... Ha nem is születik ma már lóhóthat a magyar, imhol a legnemesebb lofajták kitenyésztéséből a világnak tudunk mutatni maig uttörő példákat. Fel a fejfel lovas magyarok!

† MORICZ PÁL.

A mai nehéz gazdasági viszonyok folytán a nagybecsűlt GAZDATÁRSADALOM bizalmát óhajtatja megnyerni feltűnő olcsó áraitokkal.

Divatmintás volté, vagy delén, vagy karton, vagy kékfestő, vagy indanthren színes függönykelme, vagy kitűnő panofúváson, vagy mosott sírfon, vagy színes ágymunkánávász, vagy ingezfr, vagy kitűnő angin, egységár mitr-kint 69 fillér. Ajórozott függönyetamin mitr-je 39 fillér, mosónímelyem gyönyörű szmekben mitr-je 59 fillér, fekete kitűnő mitr-je 85 fillér, műselyem krepp mitr-je 95 fillér, 2 méter hosszú kitűnő kész lepedő drb-ja P.3.28, 140 cm széles, jó minőségű öltöny, vagy kosztímre alkalmas sima drapp szövet mitr-je P.1.56, 140 cm széles sportszövet mitr-je P.1.55.

Szenzációs árajánlat:

azaz három méter, 140 cm. széles, kitűnő minőségű divatos félbűtönyszövet órlási választékban, sötétkék és fekete színben is, hozzávalóval együtt P 29.80 vagy P 19.80

Csak az udvarban 32 BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 32
OLCSÓ MARADÉK SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR SAROKHÁZ
Postai rendeléseket 40 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos címe:
község:
Up:
Olvashatóan kérjük kitölteni.

„Vérgárdái“ soroztak Kecskeméten

Cserey-Pecháni Albin, a kecskeméti kózkórház igazgató-főorvosa, érdekes sorozást tartott a napokban. A főorvos ugyanis többször tapasztalta, hogy a kórház egyes esetekben, amikor súlyos betegeket csak vératómlesztéssel lehetett megmenteni, súlyos helyzet előtt állott. Nem volt kéznél olyan valaki, aki vért adhatott volna s a kórház orvosi csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták sok esetben a katasztrófát megakadályozni.

Ez a tény arra indította Cserey-Pecháni főorvost, hogy felhívást tegyen közzé a kecskeméti helyi lapokban, amelyben jelentkezőkre szólította fel azokat, akik díjazásért hajlandók vértüket a kórház, illetve az annak hátsóudvar betegei rendelkezésére bocsátani.

A felhívás váratlan eredménnyel járt. Számszáma jelentektek a kecskeméti. Természetesen elsősorban a szegénysorsuak akiket még a kitalálásba helyzetet nagyon csekély díjazás is eszabított. Munkánkülli, állásnélküli emberek, akik így igazán a vértüket akartak kenyeret szerezni családjuknak. Pedig az elérhető pénz

valóban nagyon csekély. Szegénysorsu betegeknél a kórház az igénybevért körülbelül 3 deciliter véért mindössze 10 pengőt fizetnek. Egy deciliter embervért tehát alig kerül többé, mint három pengőbe. Igaz, hogy módosabb betegeknél 25-30 pengőt is számít a kórház egy-egy vératómlesztésért.

A jelentkezőket természetesen gondos orvosi vizsgálat alá vetették. Elsősorban teljesen egészséges szervezettel egyéneknek kellett lenniük; azután azt állapította meg az orvosi vizsgálat, hogy a jelentkezők vére milyen vércsoportba tartozik. Az orvostudomány ugyanis három vércsoportot állapít meg. Az A, B és a 0-as vércsoportot. Nagyon fontos emert az előzetes megállapítása, mert a vératómlesztés csak akkor segít, ha ugyanolyan típusu vért ömlesztünk a beteg ereibe, mint amilyen az ő vére. Ellenkező esetben a vératómlesztés halált jelent. Kitétel csak a 0-as típusu vér, amely minden más vértípushoz alkalmazkodik és felhasználható. Ilyen azonban nagyon kevés akadt a kecskeméti vérgárda tagjai között.

Szörnyű mérszárlást rendezett egy ámokfutó

Borzalmas tömeggyilkosság történt április 6-án Nyíregyházán, amelyhez hasonló csak az ársiai Maláji-szigetek ámokfutóit ismertető leírásokban olvashatunk.

A feltételességéről ismert Kozma Ferenc bérkocsis a jelzett napon éjfélkor megjelent a Bocsyag-utca egyik házában. Kihívatta a tőle különváltan élő feleségét, akik abban a házban lakott és jól állásban. Az asszony gyantatlanul lépett mosolygó férje elé, aki a következő pillanatan földre teperete és

kését huszszor egymásután feleségébe dőfte. Levágta mindkét karját, aztán feldarabolta a szerencsétlen asszonyt.

Ezután az asszony nagyanyjának, özvegy Mágóra Andrásnénak lakására ment s leszúrta, majd baltával verte szét a fejét. Ekkor apósának, Dráveczki Györgynek a lakására rontott

s az álmából felriasztott embert hosszas dulakodás után véres baltájával agyonverte. Aztán a vasuti óráhöz rohant, ahol felesége udvarlóját, Du-reckó Andrást kereste. Amikor a pályáor közölte vele, hogy Dureckó nincs ott, egy hatalmas kövel úgy szította föbe a szerencsétlen embert, hogy vérsz fejjel, eszméletlenül esett össze.

Aztán az erdőbe rohant s ott kőborító hajnalig. Ott találkozott Mráz Fülöp sorompórérral, akinek tompa, fásult hangon mesélte el, hogy miket követelt el az éj folyamán. Mráz emberlyogott az elbeszélésén. Részeg ember ostoba fecsegésének tartotta. Utjára küldte Kozmát,

aki aztán nem sokkal később az erdőben felakasztotta magát.

A borzalmas tömeggyilkosság ügyében a hatóságok megindították a vizsgálatot.

Le kell szállítani az ármentesítési járulékokat!

A Magyar Gazdák Szemléje című folyóirat egyik legutóbbi számában javaslatot közöl az ármentesítési terhek csökkentésére, illetve arányosítására. Az országban ezidőszáig 53 ármentesítő és lecsapoló társulat működik, amelyek keretében tartozó gazdák összesen 6,7 millió pengő évi járulékot fizetnek. Az árterti járulékok terhe holdanként 9 fillértől 5,60 pengőig változik, aszerint, hogy a társulat milyen összegeket fektetett be és hogy a tartozásra törlesztést, vagy csak kamatot fizetnek-e. Általános megoldás a javaslat szerint az volna, ha a vizszoablajozási járulékokat az egész adózó fizető lakosságra pótdó módojára

nyújtására módot nyujtana az árterti területek újabb osztályozása, aszerint, hogy a tulajdonosoknak milyen hasznót hozott az ármentesítés. Megtakarításra van mód az építkezések költségeiben és a személyzeti kiadásokban is. Kétségtelen, hogy a költségek legsúlyosabbak azoknál a társulatoknál, ahol beruházási költségek állnak fenn. Itt a kamatok leszállítása adna módot a járulékok csökkentésére. Alapos helyszíni bírálatra lenne szükség az árterti területek új osztályba sorozása érdekében, de mindezekről függetlenül a társulatoknak arra kellene törekedniük, hogy legalább az öntözés biztosításával segítsenek a gazdáknak.

kel olyan izléses kivételben, hogy a szinpompás kiállításon is méltó feltűnést keltettek. Külföldön is érdekeltnek már íránta, nemrégben Amerikából kapott a gyönyörű műhely nagyobb megrendelést. De népes csoport gyönyörködött állandóan a Széchenyi-falui Faluszövetség büföldözőkő tanfolyamának nagyszerűen kidolgozott ködmönkői, kabátjái elöit, valamint a magyar perzsa és törökitali szövegnyökök sátráinál is.

S ha a kiállításon összehalmozott sok magyar értéket számbavesszük, igazat kell adnunk a „Hangya”-központ vezetőségének, amely a hazai házipari különlegességek márkázását sürgeti. Mert nem szabad engednünk, hogy a magyar föld gazdag adottságai, nemzeti értékei kapzsi kuffakok meghazudálták és spekulációk által csak üzemekké alacsonyítsák a külföld előtt. A falu népének pedig meg kell értenie, milyen hatalmas, nemzetfontos erőt jelent — különösen trianoni megsemmisítottságunkban — népi hagyományaink megőrzése és építése.

Kánya Terézia

Ha a kisbirtokos mint jótálló ir alá kötelevet

nem kérheti a szerződés hatálytalanságát azon a címen, hogy az előljáróság nem hitelesítette az okiratot

Bírói ítéletek részletes közlésével több ízben felhívtuk már olvasóink figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági gépekre vonatkozó szerződések érvénytelensége iránt csak akkor indítsanak keresetet, ha arra tényleges jogalapjuk van. Különösen vonatkozik ez az előljáróság hitelesítésével kapcsolatban indítható perekre. Az 1900. XXV. tc. ill. a 27.483—1901. K. M. r. ugy intézkedik, hogy az előljáróság hitelesítése csak abban az esetben feltétele a jogügylet érvényességének, ha a géppár ügynőke otthon, a falujában keresi fel a gazdát és pedig meghívás nélkül. Ha azonban a kisbirtokos a gyár telephelyén vásárol, nem hivatkozhat a fentidézett törvényre, illetőleg ren-

deletré és nemcsak évekig húzódo peres eljárásba bonyolódik bele, de az eredmény is minden esetben az, hogy a bíróság nem bontja fel a szerződést és a gazdának ezenfelül még tekintélyes perköltséget is kell fizetnie. Azonfelül ne felejtsek el olvasóink azt sem, hogy ez a rendelkezés azokra a gazdákra, akiknek földje meghaladja a 100 holdat, nem vonatkozik. Lapunkban állandóan fogunk bírói ítéleteket közölni abból a célból, hogy olvasóink okuljanak belőle. Ezért adjuk közre az alábbi ítéletet is:

Pap R. János kiskunhalasi lakos néhány év előtt levélben a fővárosi Ganz-Danubius-gyárhoz fordult és közölte, hogy szivógázmotort akar venni. Eladási feltételeket és áránajlatot kért. A gyár a levelet elintézés céljából átadta képviselőjének, a Hazai Gépkereskedelmi Rt.-nak s ez Kiskunhalasra küldte egyik ügynökét, hogy Pappal az ügyletet lebonyolítsa. Az ügynök letárgyalta a rendelést s a megrendelő levelet

aláíratta Pappal és feleségével, akik a gépek vételárát váltókkal fedezték. A kötelevet jótállóként aláírta Kis L. József gazda is.

As esedékesség idején a gyár váltófizetési meghagyás kibocartását kérte és miután az adósk kifogással nem élt, a váltófizetési meghagyás jogerőre emelkedett. Azonban Papék nemcsak, hogy nem fizettek, de a vételi ügylet hatálytalansága iránt is pert indítottak azon a címen, hogy a községi előljáróság nem hitelesítette a kötelevet; ezenfelül megtévesztésre, az ügylet kizsákmányoló jellegére, valamint az áru hiányosságára való hivatkozással is.

Jogerős ítéletet a Kuria hozott az ügyben és Papék keresetét minden vonatkozásban elutasította.

As indokolás szerint Pap, aki a vételiügylet tulajdonképpeni kezdeményezője volt, molnár, aki a gépekkel malomberendezés céljaira vette. Ilyen körülmények között kisbirtokosnak nem tekinthető, akire vonatkozik az előljáróság hitelesítésére lét volna szükség. A felesége vele egy tekintet alá esik. Kis L. József földműves pedig a kötelevet mint jótálló írta alá, és ő kisbirtokosi minőségben érti az ügylet érvényességét nem terhát. Végül megállapította a Kuria, hogy a megtévesztésre, az ügylet kizsákmányoló jellegére, valamint az áru hiányosságára való hivatkozás is alaptalan.

Minden nép annyit ér, amennyire megbecsüli saját nemzeti értékét

A virágos rét jut az eszembe, valahányszor egy népviseletbe öltözött menyecske vagy leányt látok. Pípaesztinű vállfűző, égszínkék hajszalag, füzöld vizgató szépen megteremt egyazon termeten s a rózsaszínű kalifaris is jó keret a barnapiros, napégett archoz. A mi port és füstöt látó városi szemünk a szürke házrengetőben elsökött a természet ragyogó színeitől, rikítótnak találjuk azokat és szürkék, drappos, seeszini ruhákkal igyekszünk harmóniát teremteni ruházatunk és környezetünk között. De a falusi tisztá levegőhöz, madárdalhoz, szénállathoz, muskátlis arablakhoz bizony sehogyan van sem illenék ezek a „finom” városi árnyalatok, oda vidám, harsogó színek kellene. A tavaszi rét úde leheltet éreztem most is, hogy az Országos Mezőgazdasági Kiállításon megnéztem a falu házipari kiállítását. Szín, forma, ötlet, ami ott bemutatásra került, mind a fajtánk termékeny fantáziáját, elpusztíthatatlan tehetségét dicséri. Mindenkin meg kellett volna nézni ezt a kiállítást, hogy meglássa, mennyi kincs rejlik a magyar asszonyok ujjaiiban s mily felbecsülhetetlen érté-

ket jelentenek a népi hagyományok, ha azokat nemzedékről-nemzedékre hiven és épségben megőrzik.

Az ember azt sem tudta, merre nézzen, amint végigsétált ennek a házipari kiállításnak „tájjaitak” szerint összeállított pompás különítményei előtt. A mezőkövesdi, tardi, meszberesztési kézimunkák, tarkahimes szürök mellett nagykunsgági terítők, kalotaszegi, orosházi, jászkm varratások sora-koztak egymás után, majd tómpafényű csipkék következtek: Balatonendárd, Nemesahony asszonyainak lehelletfinomságu költeményei. Es amint lép az ember, forog a kaleidoszkóp, szebbnél-szebb képek tárulnak elénk: a kunszentmiklósi asszonyok raffiamunkái, hánconfásai, ormánysági háziszőtyegek, festett tojások, népviseletbe öltöztetett babák és ezer apró kis magyaros emléktárgy, hogy az embernek a szeme is káprázik belé. Külön kell megemlíkeni a gyönyörűsi fajtétekről, amelyeket Balogh Kálmán gazdasági egyesületi igazgató iránváltása mellett egyszerű falusi emberek terveznek, faragnak remekbe és festenek ki zománccfesték-

SZÖVETKEZETI ÉLET

A szövetezeti tanfolyam berekesztése

Ünnepi különlegességek közt zárták be április 3-án a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által a szövetezeti központok tisztviselői számára rendezett továbbképző tanfolyamot. A tanfolyam utolsó előadást Wüschler Frigyes dr., a Hangya vezérigazgatója tartotta meg arról, hogy mi a feladata a szövetezeti mozgalomnak a nemzeti életben. Egészéssz nemzeti élet csak ott fejlődhetik ahol a lakosság minden rétege megéledett. Megelégedettségéről csak ott lehet szó, ahol igazságos a vagyonegosztás. A kapitalizmus a maga önzésével akadály a helyes vagyonegosztásnak, ezzel szemben az álműstrá szövetkezeteknél, ahol a tőkének, a pénz és munka méltányos járadalmosságát segítik elő. Sem a szocializmus, sem az államkapitalizmus nem áll a nemzeti fejlődés szolgálatában, mert egyik sem tiszteli a magántulajdon szentségét, csak a tőkét halmozza fel egyoldalú s inkább hatalmi erőlk. A művelt világ valamennyi államának a példája azt mutatja, hogy a nemzetipóti munkában seholsem tudják nélkülözni a rohadni elvek alapján nyugvó szövetezeti intézményeket. A szövetezeti emberek irányítói jelszava: „Isten, hazá, család és munka.”

A nagy tetszésel fogadott előadás után Wanke Gusztáv, az OKH igazgatója, beszámolt a tanfolyam lefolyásáról, majd kiosztotta a hallgatók részére a vizsgabizonyítványokat. Ezután Sehand Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, tartotta meg záróbeszédét. Köszönetet mondott elősorban azoknak, akik a tanfolyam sikerét előmozdították, majd vázolta az utolsó harminc év történetét. Harminc éve annak, hogy Károlyi Sándor gróf, a szövetezeti mozgalom apostola, meghalt s ma harminc év után a világháború és forradalmak ellenére a szövetezeti mozgalom a fejlődésnek elérkezett arra a pontjára, ahol már újabb visszaesésre tartania nem kell. A tanfolyam halgtatósága igen jól válasszotta meg pályáját; a szövetezeti mozgalomnak világszerte újabb erőre öbrédesést látjuk, ami különösen nemzeti szempontból jelentős. A háború előtti magyar szövetezeti élet nem szakadt meg Nagymagyarországról régi határainal sem, semmi okunk sincs tehát nem remélni, hogy rövid idő múlva ismét Budapest lesz az egész magyar szövetezeti mozgalom színpontja.

Ezzel az ünnepség véget ért.

Az új 36-ik magy. kir.

Osztálysorsjáték

Isáárnap	12	huzása pénteken kezdődik
Hétfő	13	Saját jól fölfigogott érdeke, hogy a kapott sorsjegyet árát mindenké napokban fizesse meg, különben nincs nyerevényjogosultsága!
Kedd	14	Ha még nincs sorsjegye, siesen venni hármelyik főarustónál, mert mindenkinek és minden egyes sorsjegyek egyforma a nyeresési esélye!
Szerda	15	Nyerni azonban csak az nyernhet, akinek sorsjegye van!
Csütörtök	16	
Péntek	17	

Hivatalos ára a sorsjegyeknek az összes főarustónál:

$\frac{1}{8} = 3\frac{1}{2}, \frac{1}{4} = 7, \frac{1}{2} = 14, \frac{1}{1} = 28$ pengő.

Állandó és kitartó játékok által érhető eredmény!

HUSVÉT 1936

HUSVÉT...

Csenditenek már az elnémult ha-
[rangok,
Husvét van, kettős örömnép.
A dermedt szivekben támadnak új
[hangok.

A dermedt táblák alatt feszül az
[élet,
A szabadban hangzik már a ma-
[dárének.

Rügyek fakadnak a tar kerti bok-
[rokon,
Tavaszi lehelet a fázós ágakon.

Krisztus feltámadt, kikelve sírjá-
[ból,
Diadalzsló lett a keresztfájából.

Dermedt lelkekben ma újja éled a
[hit,
Mert örömhirt ma égi angyal vitt.

Csapódjon fel ma a koporsónk fe-
[dele,
Husvét van, kettős örömnép.
Támadjon fel örök igazságunk
[vele!

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás)

Megbékülés

Mindketten egy leánynak tették a szepét. Julis mind a két csinos, módos legényt egyformán kedvelte. Mikor azonban apja kívánságára a kettő közül választania kellett: Cselebi Pétert választotta.

A mellőzött legény — Nagy Andris — ekkor gyűlölte meg halálosan a szerencsés Pétert.

Cselebi érezte ezt. Tudta, hogy mi dul vetélyártsa szívében. Oszóné megsugta neki, hogy Andris keresi vele a leszámolást. Nem mintha félt volna tőle, de — kerülte a találkozást. Ki tudja?...

Nagy Andris eleinte csak üzengetett neki:

— Gyáva...
Péter pedig vissza:
— Várj csak a sorodra!
Hanem, amikor Julis esküvőjét kifűzték, Andris végleg elkeseredett:
— Ezt vagy én, vagy Cselebi Péter nem éli túl!...

Mindkét legénynek behívót kézbesítettek. A király hadat üzent, megindult a háború. Cselebi Péter és Julis esküvője elmaradt. A két legény bevonult. Péter nehéz szílvény vett búcsút Julistól. Még könnyezett is. Alig tudott elválni menyasszonyától, aki váltig hajtogatta:

— Majd a háború után, Péter...
Várok én addig is... Majd akkor megtartjuk az esküvőt...

Péter szomorúan ingatta fejét:
— Ki tudja, ... ki tudja?...
Andris könnyekben búcsuzott az otthoniaktól, az ismerősöktől. Neki nem volt menyasszonya. Ő szívében az elkeseredéssel, a másik iránti haraggal vonult be. Még a harctérre is magukkal vitték a vetélyársi gyűlölködést. Pedig egy században, együtt szolgálták a hazát.

A Kárpátok egyik fensikján erősen folyt az ütközet. Az oroszok óriási erővel támadtak. A miénk állták a harcot. Támadást támadás után vertek vissza. Majd a miénk támadtak. Soraikban az orosz golyók tendet szántottak. De ők csak mentek

előre... mindig csak előre...

Vége lett a harcnak. A trombita megszólal, soraközásra hív a hangja. Itt-ott felbukik egy-egy portól, vértől lepett magyar katona.

A hegyoldalon Andris támológ a hang irányában. Megsebesült. Körülnéz. Hol van a század? Hol a bajtársak? Körülötte holtak: magyarok, oroszok.

Andris térde meg-megcsuklik. De trombita szól, parancsol... Ő megy... Hirtelen eszébe jut Cselebi Péter, a haragos, a vetélytárs. Tekintetével kutat, keres. Pétert nem látja. Arcára egy pillanatra az öröm ütökzik. Talán elesett... Akkor a leány az övé lesz...

Andris megy tovább. Tekintetével a földet kutatja. Meghökken, hirtelen megáll. Egy mozdulatlan test... Ismerős arc, ismerős vonások. Andris lehajol, közelebből nézi a mozdulatlan testet. Ez Péter, semmi kétség! Ez az ő teste...

Andris elgondolkozik. Végigvonul előtte a mult. Lassan könny gyül a szemébe. Letérdel Péter mellé. Arcára a fájdalom boruja ül. Szívéből elszáll a harag... Elfelejt mindent, mindent... Óvatosan felemeli Péter fejét, szölongatja:

— Péter... Péter!...
Semmi válasz, semmi hang. Újra szólítja:

— Péter! Én vagyok, az Andris! Istennem, hát felelj!... Élsz?...

Péter feje azonban hangtalanul hanyatlik vissza a véráztatta földre, mintha már élet sem volna benne. De a szív még lassan, fáradtan dobog. Megint szólítja:

— Péter!... Péter!...
Válasz nincs. Andris arcát láz őríti el. Letörli arcáról a verejtéket, semmit sem törődve súlyos sebével, karjai közé veszi Pétert és támológó léptekkel megindul a sebesült-gyűjtő felé.

Vitte Pétert, nem a vetélytársat, hanem a barátot, a magyar katonapajtást. A súlyos teher alatt össze-

összeroskad, de csak ment, csak vonzolta magát. Nem törődött a saját sebeközta fájdalommal, de annál többet gondolt arra, hogy megmentheti-e Pétert. Erejét megköszerezetlen haladt tovább. Egyszer-egyszer megállt, lélekzete elszorult.

— Ah, ... nem, ... nem lehet tovább...

De mégis csak vánszorogott tovább. Hosszas küzdelem után végre mégis csak odaért. Pétert átadta a segélynyújtó orvosnak. Azután térdre rogyott. Az orvosnak könyörgött. Hangja csak horgés:

— Orvos ur!... Ezredorvos ur!... Mentse meg, jó barátom... Meg aztán odahaza várja is valaki, a menyasszonya...

Az orvos megvizsgálja a sebesült, beköti a sebeit. Péter pár percre visszanyeri az eszméletét. Meglátja Andrist, azonnal megért mindent. Kezét Andris felé nyújtja:

— Andris...
— Péter...

A két pajtás megéleli egymást. Majd mindketten elvesztik eszméletüket.

Az orvos Andris sebeit is beköti. Szeme fátyolos lesz. Torkát a fájdalom szorítja össze, szól:

— Két hős!...
... És másnap a Kárpátok fensikjén egy közös sírba temették őket...

GYUTAY ISTVÁN

Vér Bandi lelke

Kiharcolta magát a Nap és véresen bukkot a fekete felleg alá, mely győztesként emelkedett. Igyekszett is Dóme Balázs (már ahogy tole telhetett), hol dünyögve, hol nógatva a nagyságos ur uradalma felé. Igyekszett, de hiába! Oda juttatott, hogy csaknem tapogatnia kellett az utat. S mikor a nagyságos ur Sánta-ér nevű kaszálójára ért, alig 20–30 lépésreire — ha ugyan

igaz, de legalább is így mesélik — lámpafényét látott. Oda is szólt:

— Itt az ut, bátya!

Semmi válasz. Lehet, hogy Dóme nem hallotta.

— Hé! — kiáltott ismét — itt az ut!!

Mindhiába. Gondolta, ráhagyja. Kinek, hol jobb: ott nyargal. Igen ám, de, amint mondják, a lámpafény is körül nyargalt Dóme Balázs, mire ő el is szóltá magát (és ez igaz is lehet), hogy: Mindön lélok dicseri az Urat!

De semmi haszna. A fény csaknem a hodályig kísérté.

A felkelő Nap ugyancsak ereszte sugarait a felazott, viharodt fájra. És a nagyságos ur is elindult az istállók felé, hol a kirendelt napszámások csoportosultak. Gondolta, elbeszélget az emberekkel. Amint odaért, persze, a szokásos ad! Isten, fogadj! Isten után, Dóme eléje lépett.

— Nagyságos ur!...

— Mondja, kend...
— Mi lehetett az a fény, amelyik a Sánta-éron megkísértett?

A nagyságos ur maga elé nézett, majd Dóme-ére emelte tekintetét.

— Az?... Vér Bandi lehetett.

— Miféle embőr lehet az?

— Én nem tudom, csak hallom, hogy valami bankot kirabol és a gyanu elől ide szegődött juhásznak.

Dómeben felugrott a kíváncsiság.

— Hát a tómerdok pénz holva tótte?

— Ugy mondják, hogy elástá a Sánta-éren.

Dóme, tole telhetőleg, nagyot gondolt.

— Ássuk ki.

A nagyságos ur legyintett.

— En nem ásom... Kend meg hiába ásná!

Dóme tüzet fogott.

— Hát már mért ásnám hiába, ha egyszer ott van?!

A nagyságos ur locsolta.

— Nem találná... Látta kend, hogy ő sem találta, csak futkosott. Aztán meg az is, hogy régen ki-astá Sánta Kata, a Vér Bandi szeretője.

Dóme tovább kutatott.

— Hát élnék még ezök a Vér Bandiék?

— Sánta Kata nem él, mert megölte valaki. Vér Bandi meg hogyno élne, ha meg nem halt.

— Na jó — vakaródzott Dóme — hát Bandi hova lótt?

— Az?... Gyanusnak találtak a pandurok és vasraverve elvitték...

— Hát aztán?

— Aztán megszökött vagy meg- szöktette magát, csakhogyn mindig erre bujdosott.

— Milyen idős lehet már az a Bandi?

— Az?... ahogy nagyapám emlegette — mert a nagyságos ur is at- tól hallotta — 100-on felül van.

Dóme szemére húzta a kalapot.

— Akkor nem is Vér Bandi volt az.

— Persze nem, hanem a lelke.

A nagyságos ur kápolnájának kisharangja 8-at verselt. És a nagyságos ur felnézett a gyülekező fellegekre, majd a reggeliző emberek felé tartott.

— Emberek!... reggeli után ki- megyünk a Sánta-érré...

Dóme felugrott.

— Ássunk?

A nagyságos ur hosszút ásított.

— Szénát gyújtunk...

ASZTALOS P. KÁLMÁN

Pompás husvétí zsákmány.

Utolsó üzenet

(Móricz Pál halálára)

Irtjátok fel a gyászt pécseles le-
Irtjátok fel nevét tündökli nagy
Irtjátok fel otthon, kicsi udva-
Mindenkivel testvér, mindenkivel

Irtjátok fel nevét utódok szívébe,
Utolsó utjára imádság kísérje.
Legyen minden sóhaj utolsó üze-
Jó öreg Móricz Pál, Isten, Isten

Irtjátok fel nevét ceorfalombos
Nem halt meg örökre, az örök
Nem ment el örökre, itt él mi
Kik magyar lelkével hűséget kö-

Irtjátok fel otthon leveles ládákot,
Ez a halandó sors csak a szívnek
Küzdött egy életen, küzdött ma-
Küldjétek koszorút az új fa-

TÖRÖK SÁNDOR

(JÁSZFELSŐSZENTGYÖRGY)

Locsolás...

A tanyák között nem olyan az élet, mint a városi kövezeten. Meszebb lál a szem, meg úgy hozzá, néha többet is, vagy hogy tán jobban.

Szent igaz az, hogy már farsang vége óta rebesgetik a Becsalitól a Nádas-dűlőig, amikor a Szűcs Veron szép szemébe feledkezett két legény versengéséről estik szó, hogy majd elvállik a hűsvéti locsolások.

Mert hogy nem utolsó rózsaszál a legszebb bokron szem a Veron. Vak, akinek a szemé nem azon akad meg. S a két legényt sem a ruca költötte. Darutoll bizony azoknak a kalpagján s izzó nap sugara a tekintetükben.

Csak éppen időre nem igen vágnak. A Tólos Feri már a katonasorból verődött haza s a huszonnyolcvan tart, a Nagy Dénes meg még csak a huszadikát veri.

A világ leggazdagabb gyermeke nem fél a gyermekrablótól.

Haugwitz-Reventlow gróf és felesége, a dugaszgáz Barbara Huttonnak, párhuzamos csészméjét a londoni Hyde Parkban sőtájtatták. A szűk, természetesen minden elképzelhető védelmi eszközt felsorakoztattak az esetleges gyermekfelelősközlet ellen. A gyermek azonban nem fél a rablótól: nyugodtan alszik.

S ha csak ez nem a főhiba, mert-hogy a Veron meg a tizennyolcadik tavasza kukkantanot.

Majd elvállik. Veron igencsak rendezgeti az ablakokban a fácskátokat s a kis csokor ibolyát a vizes pohárban. Tekintete pedig elkalandoz a dülökön, hol erre, hol arra:

— Melyik jön előbb?
 A két farka legény meg a Veronék tanýádját szemeli messziről. A Tólos Feriék a nádas széliről, a Nagy Dénes a jegenyesorból.

— Gyerünk! — pattan elő Tólos Feri s már indulnak is. — Nem hát-rólunk meg előtök. Az a lány az én párom lesz, vagy ...

— No, no! — intezték le a paj-

tásai és mosolyognak. — Arra majd ráérünk azután is ...

A farka berobog a Veronékhoz és Feri büszkén kérdezi:
 — Volna-e itt szép virágszál, akit megöntöztünk?

Veron apja illendő komolysággal feleli:
 — Talán akad, ha megkeresitek!

No, nem is kell nagyon keresni. A Veron szemé már eléjük is villanik és boldogan tüzdeli a legények kalapja mellé a fácskát, meg az ibolyát, persze a legszébbeket a Tólos Feri kalapjára.

Akkor dörrenik megint a szó kivülről, a Nagy Dénes csoportja érkezik.

Veron apja nincs már a kapuban,

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

Ünnepi ételreceptek

Husleves csiszatésval. Háromnegyed kiló marhahús hideg sósvízbe téve, legalább egy órással főzzük. Ekkor fél-kiló darabokra vágott zöldséget, egy hagymát adunk bele, pár szem borssal fűszerezünk és lassan, lehetőleg fedő nélkül főzzük, hogy szép ízsza maradjon. A zöldséggel együtt egy-két zsirban pirított szűcsrépa, s adunkunk bele. A kevés levestest egy merőkanál hideg vizet öntünk és belefőzzük a térszát.

Ciszatésval a leveste. Két tojásból 20 deka lisztet puhított levestésztát gyúrunk, kidolgozós közben pihentetve. Kinyújtjuk, kockákra vágjuk és csigákat készítenk belőle.

Tojásrudacska előételnek. Hat deka forró vajhoz 8 deka lisztet adunk 3 deci tejfőzöt, kevés só teszünk bele és forró tűzön négy keverjük. A tűzről levéve, 2 egész nyers tojást, 2 apróra vágott fűt tejfőzöt és kevés reszelt sajtot adunk bele, eldolgozunk, majd a térszából rudacskaikat formálunk, felvert tojásba, morzsába mártjuk és forró zsirban kisüljük azokat.

Ürülüs finom mártással. Az ürülüs zsírjától megfosztjuk és ecetes, fűszeres páccal leforrázunk, azután szalmával megtöltjük, a pácban fűt zöldséggel zsirban megpároljuk. Ha a hus már puha, a zöldséggel lisztet megintjük, megpirítjuk, azután kevés vízzel és páccal felöntjük és forrás után szítán át-törjük; etromlével, kevés etromhájjal, csipetnyi cukorral ízesítjük és 2 deci-lyer tejfőzöt adunk hozzá.

Pörösláta. Fél kiló pöröt darabokra vágva, sósvízben nem túlpuhára főzzük. A sóz vízhő lésszéve a pöröt, 1 deci ecet, 1 deci vaj, 2 deka cukor, 1 kávéskanál salátaolaj és pici sóból készített salátalevet öntünk rá.

Ördögpirulák. Fél liter tejben felolvastunk 6 deka vaját, kevés cukrot meg sót adunk hozzá, ha forr, beleöntjük 15 dekagram lisztet és süti péppé főzzük. folytonos kavarással, míg az edény faláról le nem vállik, akkor beleöntjük két egész tojást, jól elkeverjük, 4-nek a sárzóját, majd levedgél a négy tojás habját. Két kanállal dióformájú gombóccokat formálunk belőle, forró zsirban világos sárgára sültek és meigen, cukorral kevert reszelt csokoládéval hintjük be.

Husvéti előkészületek

Régi, kedves hagyomány, hogy husvétkor locsolódnai járnak a legények, a leányok pedig virágot, himes-tojást adnak érte nekik. A legszebb készvenett himes-tojásnál is kedvesebb ajándék, amit sajátkezűleg díszítünk s festünk ki, mert ötlelet, egyéni izkést vihethet munkánkba s ezáltal a megajándékozott örömet megkétszerezhetjük. Nem kell félni hozzányulni a festékekhez s ecsethez, akiben csak egy kis kézügyesség van, ugyancsak szép dolgokat készíthet velük. Virágok, magyaros motívumok, igen alkalmasak tojásdíszítésre, de lehet emlékvésés is ráfesteni. Nagyon ügyesek a tojásból készült fejek: az arcot kifestjük, vattából, vagy pamutból haját ragasztunk rá és a nyakát alá papírból készült kis gallérkát illesztünk; lehet festeni csészméket, négerfejet, alvó, nevető, vagy síró babkát. Aki pedig végképpen nem ért a rajzolóhoz, osz-

szba te tetszés szerinti részekre, háromszögre a tojás felületét s különböző festékek színeze ki, vagy az egyszerű tojásra más árnyalatban írja fel a nevet. Kedves szokás, hogy a gyermekek részére a kertben s a háznál körül elgondoskodik apró kosarakban a moha kék titeltett színes tojásokat s nagy az öröm, mikor az apróságoknak sikerül a „nyuszi-fészeket” valahol megtalálniuk.

A tojást díszítéshez is felhasználhatjuk az ünnepi asztalon. A lágyan főzött tojás hegyesebbik végét kással óvatosan levágjuk, majd kiskanállal a tojást szépen kikaparjuk belőle. A tojáshejat megfestjük, szélesebb végét kartonlaphoz ragasztjuk s homokkal megtöltve, néhány szál virágot teszünk bele. Minden egyes tertiék mellé tehetünk egyet belőle.

A hűsvéti locsolókádóhoz használt rózsavizet, vagy rózsakömlőt is elkészíthetjük házilag. A rózsavízhez veszünk a patikában 2 gram rózsajolaját s azt 1 deci meleg vízben feloldva, két napig állani hagyjuk. Ha nem kapunk vizben oldódó rózsajolaját, akkor az olaját előbb pici alkohollal hígítjuk fel és úgy öntjük a vízbe, különben zsírforlös lesz a rózsavíz; és a ruhán is nyomot hagyhat.

A rózsakömlőt egy készítjük, hogy 2 gram rózsajolaját 60 gram alkoholban felolajunk, 2 napig állani hagyjuk, azután 40 gram hideg deszillált vízzel (patikában kapható) felöntjük.

A hűsvéti vendéglátásnál foszlós kalács, keménytojás és szentel sonka nem hiányozhat az ünnepi asztalról. Örvendezünk a Feltámadás nagy ünnepén, de ne feledkezzünk meg a terített asztalnál sem azokról, akikhez a sors mostoha volt és akiknek egy kis szeretetszómaggal nagy örömet okozhatunk.

K. T.

Hasznos jó tanácsok

Válasz „Mezőlövési előfőzöt” leveleire. 1. Hogy keserű lett a deszaványított káposztájá, annak isza sokféle oka lehet. Vagy az, hogy túlszáta, vagy új hordóba rakta el, amelyet előzőleg nem forrázot ki, vagy talán sárga akácából csináltatott egy új dongát a hordóba, ami olyan keserű, hogy semmiféle eljárással nem lehet megszabadítani rossz ízétől a belőle rakott káposztát. A legvalószínűbb azonban, hogy érdelet volt a káposzta és azaz keseredett meg. Javítani csak akkor lehet a dolgot, ha a káposzta készítésében volt a hiba. Ilyen esetben ki kell szelni az egész káposztát és részletenként átmosni először hideg, azután mérsékelt meleg vízzel, azután, rétegenként beszóva, újra visszarakni, most már soronként egy-egy csepp ecettel megfröcskölve. A hordó fenekére ne feleldjünk el kukoricscseneket, hirsalmát és tomaszslánkokat (enni). Ha azonban érdelet volt a káposztájá, akkor minden hiába, nem lehet többé a keserűsége el-tüntetni. 2. A tél, vagy itengatylaták megkísztitása egy egyszerű dolog. Kis bárdal átvegya a tököt szűcsfében, megfőzi s mikor már puha a belseje, akkor kanállal kivégya belőle a gyallit tököt,

csak a Boris vár reájuk bitorodó arcal, hogy no most mi lesz?

Dénes kanttinja az ajtót s majd a Borisba ütökzik, mint a haragos bíka a lilomba.

Nézi a lányt. Ejnye, na! — feledkezik rá.

— Hány éves vagy te, Boris?
 — Tizennyég multam! — kacag a lány szemé.

A legényé meg kigyullad.
 — Osztan hol voltál eddig, hogy alig láttunk?

— Pici voltam, eldugtakt!

A többi legény is csak nezi hol a válát, hol a szemét, hol az ajkát!
 — De ezután csak nem dugnak el? Boris kacag, mint az ezüstcsenggettyű:

— Mit csinálnának velem? Még mindig kicsi vagyok.

— Eppen, mint a vállamig érő rózsátó! — mondja a Dénes s a derekát akarja elkapni, de kisiklik a karjából s beszalad a szobába.

No, a legény-falka se marad kívül. Csak be az is.

S megtörténi odabenn, hogy a Dénes alig vesz tudomást a Veronról, csak a Boris huncut szemébe fedlekzi s kalapját is annak adja át, hogy jácintot tűzzön rá.

A Veron meg Tólos Feri pedig úgy teszi, mint aki mindéből semmit se vesz észre a teremtett világon ...

A nyárfáról pedig szál a barka fehér pelyhe mindenfélét, mint a kezdődő szerelem remegő pihegése ...

MÉZES JÁNOS.

Csillag ragyog ...

Csillag ragyog, csillag fénylik
 Odafenn az égen,
 Bojtár vagyok, juhászbojtár
 A tári nagy réten.

Szentgyörgynaptól Szentmihályig
 Tergetelem nyájam,
 Pirkadástól napnyugtáig
 Fújom furulyámat.

Este, hogy ha leszáll az éj,
 Furulyázok hallik,
 A számadó szöke lánya
 Álmatlanul alszik.

Kinyitja a rétre nyíló
 Munkátlis ablakát,
 Csokra nyujtja a bojtárnak
 Pici piros száját.

ROBOTKAY LAJOS

(Mátraszőlös.)

Az olimpiai fűdya, amelyet az idei olimpiai versenyeken, hirsalmát és tomaszslánkokat (enni) használnak. A fűdya a hűsvéti locsolókádóhoz használt rózsavizet, vagy rózsakömlőt is elkészíthetjük házilag.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A baromfiudvar

A tavaszi hónapok elérkezével megérik: arany színű kis csirkék, kacsa, libák futárokhoz szerteszét. Indokolt tehát, hogy az a leggazdaságosabb táplálékot módszerrel is foglalkozunk.

A tojásból kikelt csirkének az első 24 órában felesleges táplálékot nyújt, mert ekkor még sziktomlójé elég anyagot nyújt neki az életfenntartáshoz. A második, legkésőbbben a harmadik napon azonban már meg kell kezdődnie a rendszeres etetésnek. A kis csirke első tápláléka kenyérmorzsa vagy buzadara legyen, melybe tejet vagy tojást keverjünk, melyhez járuljon hántolt köles vagy buza, esetleg kukorica gormba daraja. Ivóvizű legjobban friss tej adni; de a tej friss és tiszta legyen, mert a savanyodásnak indult tej vagy a piszkos tej súlyos emésztési zavarokhoz lehet okozója. (A teljesen megárvadt tej ezzel szemben kifogástalan tápláléka a kis csirkéknek.) A második héttől kezdve még változatosabb lehet a csirkék étrendje. Szerepelhetnek olecsügek közt zöldségfélék (csalán, saláta, zsengye fű), továbbá főtt húslevek (pacal, tükör, máj, lóhús), de a főteemet akkor is gabonadarák, kukoricadara, pohánkadara adják. A csirkeledet legjobban lecházó alatt, tiszta vályucsukában adni, hogy a nagyobb baromfiak be nem juthassanak s így előlük el nem ehetik.

A kis libák és kacsák táplálását finomra vágott zöldségre, turó, vagy tejszóletat kenyérmorzsa keverékkel kell kezdeni. A második héten ezt zöldséggel kevert korpá, finom dara és főtt húsleddel váltja fel. A harmadik héten és ezt követően, főtt burgonya, répa, darafélék és átztartott szemeszatakarmány (árpa, zab, stb.) tesznek jó szolgálatot.

A kis pulykák tápláléka első napokban finomra vágott zölde és tehenúró legyér, melyeket később forráztott finom dara váltson fel. Némi csontliszt hozzákeverése jó hatással lesz a fejlődésre — mindenféle baromfinál. A kis pulykák itatására legalább egy hetes korukig friss édes tehéntejet használjunk.

A növényvédelmi szerek

használatának eredménye nemcsak attól függ, hogy megvan-e a szerben a kellő mennyiségű vegyi anyag (méreg), hanem attól is, hogy hogyan alkalmazzuk ezeket s így a rovarölő anyag tényleg odáé-e a rovarhoz.

A káros rovarok egyik csoportja rágórovar, azaz táplálékukat az növény felületi részéből fogyaszt el, azért csak *gyomorméreg*ekkel irthatók, azaz a mérgező anyagot a növény felületére kell teríteni, hogy abból a rovar sokat vegyen fel; másrészt szívó rovar, azaz táplálékukat a növény mélyébe szurt szívószívőkkel kiszívott nedvek képezik. Ez utóbbiak csak *börmörégek*kel irthatók, azaz börtörre permetezünk mérgező oldattal, melyek vékony börtörökön (levéltetvek, hernyók, állharnyók, stb.) és légnyílásokon behatolnak szervezetükbe.

A leggyakrabban használt *gyomorméreg* az arzén, melyet finom per-

met alakjában viszünk a rovaroktól meglepelt növényre. Fontos, hogy bizonyos távolságról, erős nyomással dolgozzunk, mert akkor cseppek nem képződnek s így nem hullik le a növényre a földre a mérgező le. Hatásuk 1—2 nap múlva mutatkozik, mikor már a rovarok eleget fogyasztotak belőlük.

Börmörégek például a *nikotín*, a *szappanoldat*, stb. Itt az a fontos, hogy lehetőleg a kártevő rovart fűrosszúkkal vele; a rovart permetezzük és ne a növényt. Hatásuk gyors, gutaütészerű.

Börmörégek folyamodunk főleg akkor, ha a kártevő már annyira megkopasztotta a növényt, vagy ha a növény még annyira fejletlen, hogy nincs rajta elegendő levélfelület, amire a gyomorméreg oldószerrel reá tudnánk tapasztani. Börmöréget használunk akkor is, ha a kártétel azonnal megakadályozása szükséges, amikor a kártétel egynapos folytataása is katasztrofális lehetne; itt a börmörégek eredményesebb lesz, mert azonnal öl.

A legkisebb gazda is

vezessen gazdaságában számadást. Igyekezzék az év elején összeírni vagyonát, azaz készítsen vagyonleírtát. A vagyonleírta felvendő a fekvő vagyon, tehát a telkek és épületek értéke, továbbá az ingóságok, készletek értéke. Vegyük számba, terheinket, adósságainkat s az ezt kitevő összeget vonjuk le a cselekvő vagyon értékéből, hogy kelő képet nyerhessünk tiszta vagyonunk felől.

De ne csak az év elején végezzék ezt a leírtást, mely minden józan számadásnak alapja, hanem év közben is vezessünk számadást. Jegyezze fel készpénzevevőteinket és kiadásainkat. Ezek között a feljegyzések között a háztartás és egyéb személyes kiadások is helyet foglalhatnak. Utóbbiakat az év végén külön lehet összegezni s akkor kitűnik, hogy mennyi volt a gazdaság tiszta bevétele. Ehhez hozzáadjuk a vagyonleírtnál a vagyongyarapodást, vagy levontuk az esetleg mutatkozó vagyongyarapadást s akkor meglátjuk, hogy mi volt gazdaságunk évi tiszta jövedelme.

Még helyesebb, ha állandó számadást vezet a gazda terményei, állatai és egyéb készleteiről is. Az itt mutatkozó kiadásokról is helyes felvenni a háztartásban felhasználni terményeket és egyéb cikkeket. Így azután tisztább képet nyerünk afelől is, háztartásunk mibe kerül. Ez pedig igen fontos, mert a gazdának élet-színvonalát csakis várható jövedelmének arányában szabad mérteztetnie. Igen sok értelmes, szorgalmas, a munkában éjjelt nappalá tevő gazda ment már tönkre azért, mert számadásait nem vezetett és életszínvonalát kellőképpen mérteztetni nem állott módjában. Még a nem eléggé takarékos gazdasszonnal szemben is nagy utókatyára a rendszeres vezetett számadás a gazda kezében, mert reá tud mutatni, hogy hol a hiba és melyek azok a kiadások, amelyek meg kellett volna, illetve meg lehetett volna takarítani.

Ön még gondolkozik?

Fejlesztésben visszamaradt öszi vetések feljavítására, tavaszi vetéseire használjon

PÉTI SÓT!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21

Ezeknek az egyszerű számadásoknak, feljegyzéseknek vezetése különösebb megterhelést nem jelent a gazdának. Még a legnagyobb dologidőben is van érkezése e pár tétel bevezetésére. Ha ez a gazda meg szokta, ugyanigy nem képes élni nélküle, mint a rendes mosakodás nélkül.

Számadás, számvitel nélkül a mai viszonyok között rendes gazdálkodást még a törpegazdaságokon sem lehet elképzelni. Vesszük bármely szerény keretű között is, de rendes számadást, mert a kiszagdatásradalom így érdekeiért, jogaikért jobban szállhat sikra, tisztábban látja mindenkor a gazdasági helyzetét és nem bekötött szemmel pazarolja munkáját, ve-rejtekét.

Apró jótanácsok

A fagy iránt nagyon érzékeny az uborka, a tök, a dinnye, a bab, paprika és a paradicsom. Ezeket tehát ősszel a fagyok közelébe ne iszter betakarni. A betakarásához netány szől vésző és uszágaprosit is elegendő. Agy a papirt a szél el ne fújja, egy-egy murák földdel szorítsuk le; hogy pedig a növényt le ne zúzta, vesszőből néhány ívet a növények fölé helyezzünk. A fagyok éjszakai a hűlési időben legveszélyesek. Ha esik a hó, azokat erősen átállítsd és az ég kiderül, akkor a fagy beköszönés, nagyon valószínű. Ilyenkor tehát a már előkészített védőpapírokat a növények fölé ki kell rakni.

A napraforgómag a legvadabb szik és a szélhordta futóhomok kivételével több-kevesebb eredmény-ny minden talajban termelhető. Termése katasztrófahandeknt 6—12 métermázsra. Köröria jó tüzelőanyag, ezért az Alföldön ebből a szempontból is indokolt lenne termelését a kukoricával. Őszi mélyszántás után tavasszal 60 cm sor- és 60 cm növénytávolságra vetjük április első felében. Vetőmagzsűksége egy katasztróholdera 5—6 kg. Fész-kenként 5—6 szemet adunk.

Az arankekfoltok már ritkábbak, mióta minden józan gondolkodású gazda ólónizárolt here- és lucernamagot vet, de azért — sajnos — még most is előfordulnak. Egér-nek malaszaknak leg-heres- vagy lucernaföldönként feltépfoltokat szemmel tartani s elpusztítani, mielőtt az ottani növény magot fog. Az arankek elpusztítására legelősebb módszer a foltok felátása vagy felátése, ölszéri, mindkét esetben a folt szélét, 1—1 méteres sávban is elpusztítani. Egy az alsószál, mit az alsószál vége-szállózat elvágott elvágás után a végek vörösből, illetve lucernát, ezt szábla nyomkodjuk s megsemmisítjük. Ügyeljünk, hogy kihordás közben ne hulljon le semmi a táblán, mert így még terjesztősebb az arankek foltokat. A légszáns hatatosabb írtási mód a boletes, amikort is a lekaszált föltra szalmát bontunk, ezt némi petróleummal megpermet-teszük s azután meggyújtjuk.

A sertésekkel a tél istállóiban nem elegendő kizárólag ábrufókákat, mert ezek messzben szegények és nem tartalmazzák az egészséges fejlődéshez szükséges valamennyi vitamint. Így könnyen angolokzás állhat elő, amely lábzsugorodásban, bőrbőrában és hirtelen súlyfelevesztésben nyilvánul meg. Ennek megakadályozására nagyon előnyös lucerna vagy lóhereszakát (esetleg lucernamészter) keverni az ábrak közé, továbbá a malacok ábrakjának minden kilogrammjába 2 a silidőkebe 1,5, a kockákba 1 deka szénasavas meszet (iszapolt krétát) keverni. A vitaminkor biztosítása történhetik tőlen úgy is, ha a sertésekkel fejlenkit 1—3 kg nurok-répat etetünk.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszereket vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-u. 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Buza-ténylegségi minőségének bemutatása Debrecenben

A buza ténylegségi minőségének megállapítására ma már tudományos módszerrel és a legpontosabb adatokat nyújtó készülékek rendelkezünk. Szükséges volna azonban, hogy mind a gazdaközösség, mind pedig a gabonakereskedelm, valamint a pékipar benátohabban megismerkedjenek a buza-minőségi vizsgálatok jelentőségével, hogy ezután a buzaár kialakulásában a ténylegségi minőség illő szerepét juttasson. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a gyakorlati cél szolgálatában készített elő ez é május havában megrendezett tiszántúli buza-minőségi bemutatóját. A bemutató céljára a kamara kerületének hét törvényhatóságából mintegy 700 mintát gyűjtöttek be és dolgoztak fel a közreműködő vegyészletré állomások. Ma már a begyűjtött minták vizsgálata befejezett nyert s a vizsgálati adatok összehasonlító feldolgozásának munkája folyik, hogy a május hó 17—24. között Debrecenben megrendezett kiállítás keretében tárja az érdekeltek elő a Tiszántúli buza-termelésének minőségi vonatkozásait.

Felemelték a gypjuárakat

A Gypjuarcsolt Bizottság április hó 2-án tartott ülésében — a londoni aukción elért áremelkedésnek megfelelően — az 1,87 pengő alapárát 1,91 pengőre emelte. Ennek megfelelően a legalacsonyabb átvételi árak a következők:

Legfinomabb posztógyapju AAAA—AAA/AAAA 1.69—2.09, finom posztógyapju AAA, AAAAA/AA, AAA 1.63—1.98, finom posztógyapju AA—A/AA 1.68—2.18, közepfinom posztógyapju „A” 1.57—2.04, durva posztógyapju A/B 1.43—1.85, finom fűsűlhető posztógyapju AA—AAA 1.72—2.23, közepfinom fűsűlhető posztógyapju „A” 1.60—2.10, durva fűsűlhető posztógyapju A/B 1.53—1.97, finom fűsűlhető posztógyapju AA—AAA 1.76—2.31, közepfinom fűsűlhető posztógyapju „A” 1.66—2.16, durva fűsűlhető posztógyapju B—B/C 1.55—2.01, Cigaja gyapju CD 1.25—1.69, Racka-gyapju „E” fehér 1.00—1.23, Racka-gyapju „E” szines 0.84—1.06 pengő.

A budapesti gypjuaukción július 9-én rendezik.

A vetéshelyzet kedvező

A földművelésügyi miniszterium április 2-án két hivatalos vetéshelyzet szerinti a repce (őszl és tavaszi) állatban jól telet. — Az őszl buza legtöbb helyen igen jól megokosodott, erőteljes fejlődési, sűrű és tiszta zöld szál. A tavaszi buza korai útsé szől egyenletesen és sűrűn kelt. — Az őszl rozs kitűnően bokrosodott, idezőző zöld és erőteljes fejlődésben van. A tavaszi rozsot legtöbb helyen elvetették és már ki is kelt. — Az őszl árpa jól fejlődik és erősen bokrosodik, a tavaszi árpa vetését a legtöbb helyen bevezették. — A zab vetése majdnem mindenütt befejeződött. A korai vetések jól és sűrűn keltek. A togeri árpa a talajjelölésű mintáinkat folyamatosan vannak. — A burgonya korai fajtaikat ültették, illetve vetése folyamatban van. — A kerti vetemények közül a koralak vetése a legtöbb helyen befejeződött. — A mesterséges takarmányok jól telettek és a kedvező időjárásban erőteljes fejlődésnek indultak. — A rétek fűnévelése a kedvező időjárásban szépen megindult. — A rétek őrzésén szüntelen megindult. A korán vetett gypju-művelők közül a barack, mandula és meggy teljes virágzásban állanak.

Világmarka

Svájci precíziós golyós és görgős csapágys minden méretben és kivitelben:

Cséplőgépekhez
Traktorokhoz
Malomokhoz
Autókhöz
Közlőművekhez

Golyóscsapágys gyári javítása garanciával

„SARNOVA” Budapest, VI., Jókai-utca 28

H I R E K

Jó anyámnak . . .

Jó anyámnak göcseji kis háza,
Nincsen párja, oly szép annak tája.
Alakában muskálvi-virágok
Nevetgélnek, ha időtök állók.

Kis kertjében most is úgy, mint
[régen,
Róza virít . . . nap mosolyg az égen,
Dal meg ének . . . oly szép ott az élet,
Bárcák soha ne érne az végt . . .

GYUTAY ISTVÁN
(Magyarország)

Tépett róza

Róza vagyok: tépett, csomkó!
Órok kintől ronggyá kopva.
Tépdés, szaggot bogáns, tüske,
Befekettit a szenny uszka.

Róza vagyok: ványadt, fakó,
Ezer jajtól elsoványt!
Nem simogat kicsi lánykéz:
Félföradál, aki vármész.

Róza vagyok: tépett róza,
Nem szakít le senki soha.
Komor esz arcúl vadgal,
És lehülök néma jajtól . . .
Ifj. BATHA KÁLMÁN
(Nagyvárad)

Dunapartján . . .

Sötét viharfelhők
Jönnek itt a dunamenti dombos tájon,
Érkezések vadul tépi, le a lombot
A fűz- és nyárfaóráról.

Szigetpartról nézem,
Nézem a szép Duna hullámot
[folysádt,
Viharos szél zugárosa táncot lejtő
Észüstös hullámát.

Halványzöld színű a
Duna ezüstkorla fátyoltakarója,
Hajnalnári napugrából észüstzállal
Szellő szötte rója.

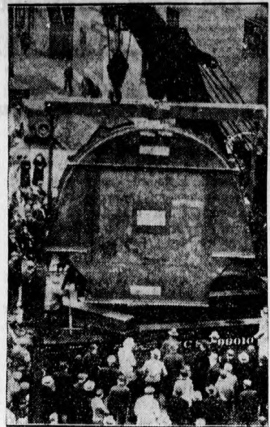
Vihar szele fujja
Az ezüstös, ringó hullámokat messze,
Széjjeltépett lengő csipkéfátyolt
[róluk
A szigetre verte.
Duló vihar után,
A csendes lés a táj s ragyog majd
[a hold,
It leszek, ha alátárodalt muzsikáltak
Észüstös hullámok.

FARKASINSZKY IZABELLA

Kilenc esztendője halott Pro-
házska Ottokár püspök. Április 2-án
volt kilencedik évfordulója annak,
hogy Proházska Ottokár püspök a
budapesti Központi Pápevelő egy-
kis szobácskájában befejezte földi
pályafutását. Közudomás, hogy
Proházska Ottokár püspök éppen husz-
vét lelkigyakorlatos emlékedéseket
tartott katolikus férfiak részére az
Egyetemi-templomban, amikor a sző-
cséken haldós agyverés érte. Az év-
forduló egy a fővárosban, mint
Székelyhegyvárott gyászistentisztelet-
tet tartottak.

Református nagygyűlés. Heven ma-
gyar város ezerötzötös középiskolára jött
össze a fővárosba Virágvasárnapján a
Magyar Református Diákok Söli Dei
Gloria Szövetségének jubileumi kongres-
szusa. Ezt követte a Vigadóban tartott
református nagygyűlés, melyen Tassódi
Nojy András dr. államtitkár, egyházme-
zei gondnok mondott megnyitót. Ezután
a kongresszus hóoldó táviratot intézett
Horváth Miklós kormányzóhoz, majd
Verhey János dr. únnepélyes deklarációt
terjesztett elő Külv. ügyszárvés írti-
uciódról. Végül Ravasz László püspök
mondotta el ünnepi beszédét a gyermek-
ről. A nagygyűlés Szabó Imre esperes,
elnök zárásával ért véget.

Ujabb 5000 vagon tengerit hozunk be
Romániából. A Budapesten lefolyt ma-
gyar-román kereskedelmi tárgyalások
eredményeként aláírták a két ország kö-
zötti árucsereszerződés és fizetésre vo-
natkozó egyezményt. A tárgyalások so-
rán megállapodás jött létre 5000 vagon
román tengeri szállására vonatkozóan.

A világ legnagyobb távoselőnése
szállás közben

Egy amerikai csillagvadászító számára
6 millió dollár költséggel elkészítették
a világ legnagyobb távoselőnést,
amelyet rendeltetési helyére szállítanak.

Színjátékot írt a „Vasárnap”
egyik költője. Csongrádi Sándor ko-
mádi olvasónk, a Vasárnap kultúr-
gárdájának egy-az egy tagja. Rab
magyarok álma címmel
irredenta színjátékot írt, amelyet a
komádi levante-egyesület kitűnő mű-
kedvelő együttese március hó 21.,
22. és 23-án színezte. A műhatás
darabja felhívjuk olvasónk figyelmé-
re a megjegyzéssel, hogy az érdeklődők forduljanak közvetlenül a
szerzőhöz: Cs. S., Komádi, Bihar-m.

Az Alsódnánuti Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

Az Alsódnánuti Mezőgazdasági Ka-
mara április 2-án tartotta előnkváltós
közgyűlést Kaporvárodt. A közgyűlést
Döry Erlyes felsőházi tag nyitotta meg
és beszédében kegyeltes szavakkal em-
lékeztet meg a kamara elhunyt elnöke-
röl, Benyóssy Mörce grófról. Ezután
Ledniczky Lajos plébános, kamarai tag
mondott nagyhatalmú emlékbeszédet az
elhunyt elnökről. Ezután az előnkvált-
laszt követették, amelyek eredmény-
esebben egyhangyan Mirbach Antal
bárd lett a kamara elnöke, Mirbach Antal
bíró sekciófőnökiállásban hangzottát,
hogy ebben az országban a mezőgazda-
ságnak döntő szóra kell rendelkeznie
és rámutatott a gazdák összefogásának
fontosságára.

Házasság. Deszéri Csernany Olga
és Árvai József polgári iskolai igaz-
gató április 4-én tartották esküvő-
jüket Budapestben, a Kálvin-téri re-
formátus templomban.

Felkerjük olvasónkat, hogy az O. A.
G. gyűlésfőpermetező ismertetőt (A.
Adorján Géza, Budapest, VII., Rákóczi-
ut. 40.) lapunkra való hivatkozással
kerjük.

Felfüggesztették az igali lésca-
pó társulat önkormányzatát. A földmívelésügyi miniszter az igali
lésca-pó társulat önkormányzatát
1935 november 29-ától 1937 november
29-ig terjedő további két év tar-
tama felfüggesztette. Szabó-Szabov-
lyevitsa Dusán m. kir. kormányfőtanács-
os, Bács-Bodrog vármegye főtanács-
ját ennél a társulattal viseli minisz-
teri biztos megbiztatása alól eddigi
munkásságának teljes elismerése és
köszönetének nyilvánítása mellett fel-
mentette és ugyanakkor néz-Bajany
Ernő dr. miniszteri titkár ugy is
mint Bács-Bodrog vármegye fő-
jegyzőjét 1935 november 29-ától 1937
november 29-ig terjedő két év tar-
tama a nevezett társulat ügyének
igazgatására miniszteri biztosul ki-
nevezte.

Közelapással megülte az apját. Re-
hetzki Péter 86 éves pusztánförségi gaz-
dát József fia ökölt el, melybevágta,
hogy az öreg azonnal meghalt. A sze-
gedi ügyszék elrendelte a holttest fel-
boncolását. Megállapították, hogy a ha-
tár szívinfarkus okozta. A gyilkos fiút
letartóztatták.

Kis kutya nagy hősiessége. Gyerek-
mesétórnának sem utolsó a kis spic-
kutyá története, amely a napokban lát-
szódott le a főváros egyik legnépesebb
utójában. S bizony sok farkaskutya, de
még több ember elámulóhódhatók rajta.
A kis spic ugyanis gazdájával sétált a
Sas-utcaiban, amikor hegyes fülcseppe-
s-furcsa futás figyelte fel. Két barátság-
talan külsejű ember rohant végig az
utcán, kezében vasdoronggal, amelyektől
a járókelők is igyekeztek távol tartani
magukat. S bizony el is menekültek
volna, ha a kis spic nem gondolt egy
nagyot. Eltűpte a porót, amelyen ve-
zetők s neki az egyik betörőnek. Tépte,
marta, cibálta. Összeverte a karját s
még az arcába is harapott. Nem is tudt
a gonoszter elene védekezni, amíg csak
le nem féltették. Akkor tudódott ki, hogy
a két rovtot multu csavargó az Alkot-
mány-utca 6. szám alatt tört be, de a
Mayer József titkár észreverte őket,
amint a pénziárt fesszegették. Őt azon-
ban a betörők vasrúddal leütötték s el-
menekültek a Szalay-utca felé. Onnan a
Sas-utcaba, ahol a kis spic hegyezte a
filéit. A társadalom dudával a kis spic
becsületet fogal alá kerültek. Mondja
meg valaki, hogy a Dávid és Góliát tör-
ténete mese!

Élített kékem. A magyar királyi
honvédtörvénszék idegen államok ja-
vára elkövetett hütlenség, illetégek
kémkedés büntette miatt: Körpner
Arnold cseh állampolgár, nyugalma-
tot vasuti felügyelő 10 évi fegy-
háza; Bechnia Péter hat évi fegy-
háza; Jankovits Milutint 10 évi
fegyháza; P. Tóth Istvánt 10 évi
fegyháza; Bátni Sándort három évi
fegyháza ítélte.

Sok magyar károsultja is van az ame-
rikai árvíznek. Az Egyesült Államok te-
rületén Pennsylvania-ban, Ohio-ban, West
Virginia-ban, Connecticutban pészított
árvíznek sok magyar család vagyona is
áldoztat esett. A newyorki Vöröskereszt-
hez érkezett jelentések szerint igen sok
magyar család tagja egy szál ruhában
kényszerült menekülni a mindent elő-
sörp áradat elől, amely sok helyen
rombadortól szerencsétlen sorsa ju-
gott. Magyar nyelvű híreket is a Vör-
öskereszt ideglenesnek fordít alá juttatta
a tönkrement emberek és gyorsszerű
utján igyezkedik helyreállítani könnyen.
Ezenkivül magyar bizottság is alakult,
amely Amerika magyaraihoz fordult
azokkal a kéresekkel, hogy pénz- és ruha-
segéllyel kömményének az elemi csapás
által sújtott magyar lakosságon.

A mai nehéz gazdasági viszonyok
folytán a szaktársadalom bizalmát
őhajtja megmérni az Óceán Harcolás,
Szövet- és Textiltársulat Budapest, Ki-
rálly-utca 32. (esk az udvarban). Kér-
jük igen tisztelt olvasónkat, hogy fenti
cég által lapunknál számában közzé-
telet hirdetést okvetlenül olvassa el és
rendelés esetén hivatkozzék a „Vasár-
nap”-ra, mert ez nagyot jelent elő-
fizetőinknek.

Különös öngyilkosság

Április 2-án Pesten, a Molnár-utca
33. számú ház harmadik emeletére
felcsúszott egy fiatal férfi. Megállt a
lépcsőház korlátjánál, kihajolt és le-
dobta a kalapját a földszintre. A
földszinten éppen lakók álltak, meg-
látták a földre esett kalapot, fel-
vetették és felkiabáltak az emeletrre:

— Halló! Valaki leejtette a kalap-
ját. Kié a kalap?

A harmadik emeleti korlátján álló
férfi visszakabálta:

— Az enyém a kalap. Várjanak,
rágton megjutó vána! . . .

Abban a kintánban, hogy ez a ki-
áltás elhangzott, átvette magát a
korlátot és öszzért testtel terült el
a kövön. A mentőkelt hajtva hozzá,
de már nem segíthettek rájta, rövi-
desen behalt sérülésibe.

A zsebelő egy fodrászmeister ne-
veze címzett levél került elő, azon-
kívül egy jegyzőkönyv, amelynek egyik
lapjárta ezt írta bucsulevélnél:

— Kedves Lajos, vigyázzatok min-
denre!

Több ezer pár csempész- cipővel árasztották el Gyöngyös vidékét

A Gyöngyösi Ipartestület április
4-én fejterjeszéssel fordult a pénzü-
gyminiszterhez, amelyben elpana-
szolta, hogy az utóbbi hetekben
Gyöngyös vidékét lehetetlen módon
elárasztották cseh csempészcipővel,
amelyek párja 2—2.50 pengő ár-
ban kelt el, úgy, hogy a gyöngyösi
cipésziparosok és kereskedők emiatt
alig tudtak valamit árusítani.

Az Ipartestület becslése szerint
3000—4000 pár csempészcipő került
forgalomba az utóbbi hetekben Gyön-
gyös vidékén. Az Ipartestület azt
kérte a pénzügyminisztertől, engedje
meg a pénzügyöröknek, hogy ne csak
a csempészcipőket, hanem a vásárlókat
is elközbasszák a csempészár.

A gyöngyösi pénzügyörög egyék-
ként nagy hajtóvadászatot rendezett
a Gyöngyöson lévő cipőcsempész-
ekkel. Gyöngyösölysonon négy csempész-
fogtak el, akiknél 250 pár
Csehországából származó cipőt talál-
tak. Április 4-én a gyöngyösi hónapos
vásáron 10 ábasári csempész fűlek-
tek le a pénzügyörök, akikből újabb
100 pár cipőt koboztak el. Az el-
fogott csempészek kihallgatása folyt-
tan Abasáron, Gyöngyösölysonon és
Gyöngyösárjárjában újabb 20 csempész-
fogtak el, akiknél a cipőkön
kívül szőcharinát is találtak.

A Falukutató Intézet munkássága. A
Magyar Társaság Falukutató intézete a
hátróba, a népből, majd a vidék gaz-
dasági, szociális és lelki hatáskának sző-
leszkő vizsgálatára mozgalom indított.
Egy évvel ezelőt kiadta a Falukutató
vezetőtanál s az annak alapján készült
közésmonográfia kiadására 2000 pen-
gőt tűzött ki. A pályázatra nemre-
beszélve 57 nagyból monográfia be-
számla külléző vidékeknek tanulásos és
árvéles állapotjáról nyújtta s a nagy
közgazdasági statisztikai felvételek
számáról a külléző vidékek és termé-
lésségük ágai diételésének hi megvil-
lágításával fogja kiadását. A pályázat
eredményét a hirdatókönyv pár né-
mlőve fogja közzétenni.

Akár az irányított gazdálkodás,
akár a tervezett gazdálkodás hiva,
ne feledjen el most egy osztályors-
jegyet venni. Április 17-én kezdődik
az új, megreformált osztályorsjétek
és fontos, hogy reményésgét növelje.
Csekély befektetéssel havi 3 és fél,
vagy 7 pengővel már sikerülhet egy
nagy össekget nyerni bárkinék, mert
mindenkinék és minden egyes sor-
jegynék egyenlő a nyereséi esélye.

Csepőpöcelégek, traktorokhoz a legme-
gelebbre ajánljuk olvasónkat a
Ferrovoz és O. lebbi golyós és göpögő
csapágyakat. Beszerzési Budapesten a
Ferrovoz-vállalatnál, VI., Jákai-ut. 29.

Kivégezték a Lindbergh-bébi gyil-
kosát. Április 8-án este 8 órák
végrehajtották az iféletet Hauptmann
Brunon. Lindbergh ezredes kisgyer-
mekének erblójában. Hauptmann az
utolsó pereig ártatlanságát hangzo-
tatta, de már nem lehetett újból el-
halasztani a kivégzést, hiszen már
egy is hosszú hónapokon keresztül
húzódtott a dolga. Hauptmann halála
néhány perc alatt beállt és ezzel
Amerika legszéncziósabb bűnyüge
érkezett el a befejezésbe.

Szénmú égett egy halott. Herku János
nylkárász szén meghalt és holt-
testét felruvatolták. A ravatalt mellett
a virraszók elszunyadtak s ezalatt az
egyik gyalta lángra felgyújtotta a ra-
vatalt. Mire a tűzet eloltották, Herku
holtteste már szénmú égett.

Nagyothallók, ha találkoznék.

- A nagyothalló Kohn találkoztott va-
sárnap dében a szintén nagyothalló
Grünnel és a következő párbeszéd folyt
be között:
- Szerzusz. Hová nész?
- Az Újpest—Fradi mecsere. Jössz
te is?
- Sajnos, nem jöhetek.
- Miért, hová nész?
- Az Újpest—Fradi mecsere.
- Kér. Együtt mehetünk volna.

